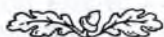

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141

Листопад

10

November

1969

Рагуш у Бучачі, Зах. Україна

НАШЕ ЖИТТЯ

P. XXVI. ЛИСТОПАД Ч. 10

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня
 Педагог Колегія — Лідія Бурачинська,
 Рута Галібей, д-р Наталя Ішук, Олена
 Лотоцька, Ірина Пеленська, Марта

Тарнавська, Наталя Чапленко.

Листування й передплату висилати
 на адресу:

4936 N. 13th St.

Philadelphia, Pa. 19141

Tel. DA 4-7304

Річна передплата в ЗДА і Канаді
 від січня 1963 \$5.00
 Піврічна передплата \$2.75
 Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.
 Річна передплата в Австралії 4 а. д.
 Річна передплата у Франції 15 н. фр.
 Річна передплата в Німеччині 12 н. м.
 Річна передплата в Бельгії 150 б. фр.
 В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
 Поодинокі число 50 центів

Зміст:

М. Калитовська: Пісня землі
 Під враженням подій
 З великих днів у Римі
Л. Залеська-Онишкевич: Зінаїда Тулуб
В. Ч.: Поради з мови
З. Тулуб: Щира розмова
Л. Б.: Трудна зустріч
З. В. Галів: Вимоги сучасного виховання
У. Любович: Ювілятка музичного навчання
 Провідні думки Конференції
О. К.: Мова, традиція і символіка
 Міжклубна Виховна Конференція
 США
 Із Конференції США в Дітроїті
Р. Міхняк: Здорове харчування
 Святочне печиво
О. Цегельська: З іменин малої Олі
М. Ф.: Дошик
Укр. нар. казка: Колосок
Г. Чорнобицька: Осінні віночки
Гра: Сірий зайчик умивається
Х. Пекарчук: Вояцьким шляхом
М. О.: Ukrainian Days in Rome
L. Kostenko: Afterglow
L. Onyshkevych: Famed Ukrainian Women

На обгортці:

Світлина ратуші в м. Бучачі, Західня Україна, походить із книжки „Україна, архітектура міст і сіл“, Київ, 1959.

OUR LIFE

VOL. XXVI NOVEMBER No. 10

Edited by Editorial Board
 Monthly publication except August,
 of the Ukrainian National Women's

League of America, Inc.

4936 N. 13th St.

Philadelphia, Pa. 19141

Tel. DA 4-7304

Subscription in the United States
 of America \$5.00 per year, half year
 \$2.50. Subscription in Canada \$5.00
 per year, half year \$2.75. Subscrip-
 tion in England 1½ pound sterling
 per year. Subscription in Australia
 4 Austr. dollars per year. Subscrip-
 tion in France 10 n. fr. per year.
 Entered as second class matter July
 8, 1944, at the Post Office at Phila-
 delphia, Penna. under the Act of
 March 3, 1879.
 Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
 245 Wigman Rd.
 Bilborough Estate
 Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
 49 Linden Gardens
 Notting Hill Gate
 London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
 16a Prospect St.
 Glenroy, W9, Victoria
 Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
 c/o No. 7 887 93 de Paris
 26. rue de Torcy
 Paris 18-e
 France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
 Haus der Begegnung
 8 Muenchen 27
 Rauchstr. 22

On the Front Page:
 City Hall in Buchach, Western
 Ukraine.

На терені США

2. листопада — Конференція Референток Сусп. Опіки — Окр. Рада США у Філядельфії
2. листопада — Зустріч-гостина в користь Наглої Допомоги — 79 Відділ США в Бостоні
8. листопада — Відкриття виставки К. Кричевської — Музей Нар. Тторчости США й Укр. Інститут Америки в Нью Йорку
9. листопада — Показ осінньої моди — 101 Відділ США в Шикаго
15. листопада — Свято княгині Ольги — Окружна Рада з Відділами США і 12 Відділ Укр. Зол. Хреста в Шикаго
15. листопада — Хрестини Відділу — 18 Відділ США в Пассейку, Нью Джерзі
16. листопада — Обрядове печиво — Культ.-Освітня Комісія США й Окр. Рада США у Філядельфії
23. листопада — 40-ліття Відділу — 48 Відділ США у Філядельфії
23. листопада — Конференція Референток Сусп. Опіки — Окр. Рада США в Клівленді
23. листопада — 20-ліття Відділу — 22 Відділ США в Шикаго
30. листопада — Вечір Літ. Конкурсу СФУЖО — Гурток Книголюбів у Філядельфії
7. грудня — Конференція Референток Сусп. Опіки — Окр. Рада США в Нью Йорку

КРІЗЬ НОВІ ФІЛЬМИ

Огляд фільмів, що тут подаємо, оснований на списку виховного журналу „Перентс“. Усі подані фільми — відповідні для дітей.

ПРЕДСІДНИК — The Chairman. Шпигунський фільм, якого дія розвивається в червоному Китаю. Грає Грегори Пек.

ГЕЙ, ВИ УНИЗУ — Hello Down There. Родинна комедія з підводного життя. Грають чудові черепашки.

КОЛИ ЦЕ ВІВТОРОК, ТО МИ В БЕЛЬГІЇ — If It's Tuesday, It Must Be Belgium. Легко подана історія американських туристів з чудовими краєвидами.

Замовляйте куховарський зшиток
 НАТАЛІЇ КОСТЕЦЬКОЇ

ПЕЧИВО

40 приписів різномодного печива
 Ціна 1.50 дол.
 Замовляти в Централі США

Марта Калитовська

Пісня землі

Ви співаєте про бетон?
А в душі — ви забули —
болить і у мене і в вас.
Між днями розвішане
плахтою тореадорів
серцем, що ви звали.
Власність ваша...
Витканий рубін.
А для моря днів
сірий камінь
або ринь дороги.

На сірій ленті ріння
ніби ремінь ран.
Пояс гонять
між вальці і шруби
б'ють і рвуть з корінням
викувати хочуть
новий бетон
новий атом
нову дивовижу.
Навіть будь те все з заліза
не видержало б...

Пошарпане плетиво душ
і досі блукає
на шляхах моєї вітчизни.
Незагоєні близни ніби пес
на рани власні кров'ю брешуть.
Метеорами свігять.
В'януть зорі і ночі співають
Осанна!
А стежками блукають
пошарпані тіні
і серця у землі їх.

Із збірки „Рими і не-рими“
1959

Під враженням

великих подій

Наша громада в ЗСА є під враженням великих днів, пережитих у Римі. Посвячення Собору св. Софії, відбуття Синоду Українського Єпископату, ухвалення конституції Української Патріархальної Церкви — це були великі події, що потрясли нашою спільнотою. Та неменше враження залишили сумежні явища — з'їзд великої кількості людей, радісний настрій спільного переживання, блиск святочних відправ і прихильний відгук європейської преси.

Ми вдячні Провидінню за цей подарунок на нашому тернистому шляху. Він скріпить нас у дальшій боротьбі за визволення. І коли навіть не досягнемо всього, що намічено, то сам цей радісний зрив усього нашого поселення є будуючим явищем. Радість і любов завжди досягнуть більше у змаганні, як ненависть і злоба.

Тому натхнімось цими подіями і в щоденній нашій праці. Не раз вона здається нам сірою й буденною, чи то в станиці нашого заробітку, чи в домашніх обов'язках чи в громадському навантаженні. Особливо нам, жінкам, не раз не сила двигати такий тягар. Але приходять небудення, взнесла хвилина і винагороджує нас оті години, дні, місяці. І ми з радістю дивимося в майбутнє наше власне і наших дітей.

Місяці листопад-грудень присвячені приєднанню членства у нашій організації. Це вимагатиме деякого нашого зусилля — ота підготовка до кампанії, вишукування адрес, навчання контакту, відвідини і впровадження нової членки у наш гурт. Та ми хочемо йти вперед, хочемо побільшити нашу організовану сім'ю. І в тому намірі не повинні лякатись труднощів чи перешкод. Коли підійдемо до кожної одиниці зі зрозумінням і любов'ю, тоді вона відчує це тепло. І це напевне переборе байдужність і неохоту, що поширилась тепер у нашій громаді.

Із великих днів у Римі

У делегації мирян, що брала участь у Синоді Українського Католицького Єпископату в Римі, промову в імені українського жіноцтва виголосила п. Стефанія Пушкар, голова СУА.

Дня 1. жовтня 1969

ДО СВІТЛІШОГО СИНОДУ
Українського Католицького
Єпископату
Рим

Ваше Блаженство
Високопреосвященні Владики
Світлий Синоде:

Мені припала велика честь привітати Світліший Синод Українського Католицького Єпископату від українського жіноцтва, що становить більшу частину нашого мирянства, та висказати нашу незмірну радість, що наші прагнення бачити нашу Церкву помісною, об'єднаною і сильною під проводом Українського Патріярха стає дійсністю. В тій історичній хвилині для нашої Церкви, українська жінка, що несла у минулому і несе у сучасному львіву частину відповідальності за збереження і виховання молодого покоління, за вдержання його при своїй Церкві й своєму народі, найглибше відчуває значення нинішнього великого дня. Вона ждала на нього із запертим віддыхом, із глибокою вірою і бебезжною надією на Божу ласку. У своєму героїчному змаганні за збереження української субстанції й духової ідентичності, як на рідних землях, так і тут по всіх континентах нашого нового поселення, українська жінка потребує і чекає підтримки від української Церкви й її духовенства.

Українська родина, а зокрема тяжко працююча мати, розкинена серед моря чужого населення, під тиском сучасних нищівних течій, що нуртують і захоплюють чим раз більші круги молодого покоління, не всілі сама виховати й зберегти для нашого народу і нашої Церкви своїх дітей, без видатної допомоги і співдії Церкви, школи, молодечих і жіночих організацій. Відомо, характер дитини формується в дошкільному віці. Те, що вона засвоїть собі у тому часі, заважає на її цілому житті. Тому невимовно важне для збереження нашої етнічної ідентичності в діаспорі, є розбудова дошкільного виховання,

яке могло б охопити кожную українську дитину. У дитячому садку чи світлиці вона вперше навчиться говорити українською мовою, навчиться мслити у тій мові, її уваву розбудить рідна казка — а наші народні гри й звичаї дадуть їй можливість полюбити свій нарід.

У тій підставовій ділянці нашої виховної системи, увага нашого духовенства й Церкви ще дуже незадовільна. Церковні галі чи будинки парохіяльних шкіл повинні дати приміщення для дитячих садків чи світличок і тим допомогти жіночим організаціям у переведенні програми дошкільного виховання, яку вони включили в обсяг свого діяння.

Друга, неменш важлива проблема, яка хвилює кожную українську родину, це недостатня увага для мови в цілоденних парохіяльних чи монаших школах. Коли навіть батьки при великому зусиллі навчать дитину говорити і молитись рідною мовою в дошкільному часі, то все це пропадає марно вже в перших роках шкільного навчання навіть в українських школах.

Ще гірше справа української мови, як розговорного і комунікаційного засобу, виглядає в середніх і вищих наших научних закладах. Недостатня програма навчання української мови не дає можливості студентам орудувати нею свобідно, молода людина соромиться обмеженості у вислові й перестає нею користуватись. Не диво, що катедри українознавства при великих університетах не знаходять слухачів серед тисячної маси абсольтентів, що їх випускають щороку наші середні школи.

Тому українське жіноцтво, а передусім, українські, матері-виховниці, звертаються за проханням до Світлішого Синоду:

1. Зарядити обов'язкове навчання дітей молитви й релігії в церквах і па-

рохіяльних школах в українській мові.

2. Доручити ведення всіх церковних практик і відправ для молоді в матірній мові.

3. Звернути увагу на потребу плекання української обрядовості, традиційних і народніх звичаїв у наших церквах і в той спосіб хоч частинно заступити брак своєрідного побуту у формуванні української духовості в тут народженому поколінні.

4. Заохотити духовенство до плекання й поширення церковного співу серед молоді, під час Богослужб у церквах, як засобу для збереження своєрідної обрядовості, та плекання співочої культури нашого народу.

Вкінці хочемо звернути ще увагу Світлішого Синоду на те, що українська родина, ця основна клітина нашого українського суспільства, переживає глибокі духові порушення (алькоголізм, наркотики, проблеми молоді і т. п.) і потребує кращого зв'язку і більшої уваги зі сторони Церкви й духовенства.

Тих кілька думок далеко не вичерпують проблем, які під цю пору тривожать українське жіноцтво. Вони різні, залежно від місця нашого поселення, але в основному вони зводяться до одного — турботи жіноцтва за збереження української субстанції в діаспорі. Ця проблема важна також і для існування самобутньої Церкви. Тому уважаємо, що потреба кращої співпраці церковного проводу з мирянами і не тільки чоловічого, але й жіночого роду є важною для добра Церкви і нашого народу.

З глибини душі бажаємо успішного завершення нарад Світлішого Синоду Українського Католицького Єпископату та ждемо у глибокій надії на вістку про створення Українського Патріярхату.

Стефанія Пушкар
Голова Союзу Українок Америки
і
Містоголова Світової Федерації
Українських Жіночих Організацій

Увага! Організаційні референтки!

Настав листопад — місяць організаційної ділянки. Хоч цілий рік працюємо над ростом членства нашої організації, то в листопаді повинні ми виконувати це з особливим підходом і завзяттям.

Всі Округи одержали напрямні, виготовлені нашою програмовою референткою. Вона працювала над ними довший час, збирала та впорядкувала довголітній досвід на полі приєднування членства. Спробуйте тепер використати це!

Ірина Левицька
Орг. референтка Гол. Управи

Зінаїда Тулуб

(У п'яту річницю смерті письменниці)

Зінаїда Тулуб — це ще один талант серед довгого списку українських письменників в Радянському Союзі, які були заслани чи репресовані за свою літературну творчість. Авторка постраждала 1937 р. за свій двотомний історичний роман „Людолови“. У 1947 р. її заслано в Казахстан, і аж 1956 року вона могла повернутись до Києва, де у вересні того року поновлено її членство у Спілці Письменників України.

Свій рід Зінаїда Тулуб виводить правдоподібно з козаків десь у 16. столітті. Дідо письменниці був знайомим Тараса Шевченка, і ще студентом належав до Кирило-Методіївського Братства. Батько Зінаїди, Павло Тулуб, був професором права, а крім того і поетом (писав тільки російською мовою). Мати письменниці — французька. Зінаїда народилась у Києві 29 листопада 1890. Вона закінчила історичний факультет Вищих Жіночих Курсів 1909 р., і дістала звання кандидата філософічних наук за свою працю „Погляди М. В. Гоголя на проблеми мистецтва в світлі західньо-європейських та російських філософських теорій першої половини XIX. століття“. Культурна атмосфера дому та знайомства з російськими літературними діячами (Бунін, Горкий) сприяли розвитку Зінаїдиного літературного зацікавлення і таланту. Ще гімназисткою вона почала писати вірші російською мовою; це були ліричні, настроєві поезії більш у романтичному стилі. Уже від її двадцятого року життя ці вірші були друковані в різних київських та других російських журналах. У 1916 р. друковано перший прозовий твір Зінаїди Тулуб — повість „На перепутьє“.

В двадцятих роках З. Тулуб почала працювати в ділянці кінодраматургії; написала кілька сценаріїв (напр. „Гайдамаки“, про Петра Сагайдачного), — з яких ні один не був поставлений. Як і другі українські діячі й поети того часу, Зінаїда Тулуб вивчила у-

країнську мову аж у двадцятих-тридцятих роках. Тоді вона почала перекладати на російську мову твори Ю. Яновського, Гр. Косинки та Г. Епіка, як і твори французьких авторів.

Свою найбільшу літературну працю, „Людолови“ письменниці

Зінаїда Тулуб у молодому віці
Ukrainian writer Sinaida Tulub

писала рівночасно двома мовами — український та російський текст. Історія її манускрипту відзеркалює застрашену позицію українських редакторів. Український манускрипт „Людолови“ письменниці віддала до українського видавництва в Харкові. Мабуть видавці були досить задоволені твором, бо заплатили їй гонорар 17 тисяч карбованців. Та після того вони злякались свого кроку і знищили ввесь манускрипт. Російський письменник Горкий мав тоді російський текст, був ним захоплений і порекомендував його російському видавництву, яке тільки на його слово згодилось твір друкувати. Шойно тоді українське видавництво дістало відвагу друкувати твір українською мовою. Наскільки Зінаїда Тулуб мусіла мі-

няти текст, змінити персонажів, наświetлення — нам невідомо. У своїх мемуарах письменниці тільки згадує, що редактор Трофімов вимагав, щоб вона викинула з тексту такі слова, як народ, батьківщина, патріотизм, держава — бо це ніби застарілі поняття. Це письменниці зробила в першому томі, що вийшов друком 1934 р. Три роки пізніше появився і другий том, і того року обидва були серед десятих книжок, які представляли українські твори на світовій виставці в Парижі.

Маючи історичні студії та зацікавлення до історії Зінаїда Тулуб надзвичайно солідно і детально збирала матеріяли до „Людолови“: вона переглянула близько 6000 архівних документів, коло 10 тисяч сторінок історичних джерел на десятих мовах — поки закінчила писати цей твір про добу гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного. Авторка представляє життя козаків і селян під польською шляхтою, описує татарський ясир, турецьку неволю. Людоловами тут являються не тільки турки й татари, але й поляки, які визискували та знущались над українським селянином і міщанином, а козаків використовували за безцін. Вона наświetлює також і проблеми міщанства і цехів у Львові та Києві, утиски українців та бідних жидів-ремісників навіть від польських робітників, не тільки панів.

Не знаємо, що саме авторка мусіла змінити в „Людоловах“, але нас сильно вдаряє штучне трактування постатей чорно-білими критеріями, залежними від соціальної, чи радше від матеріальної позиції героя. Це насильне введення класовості дуже разить і є очевидно непереконливим. Навіть кожний для громади корисний крок і діло гетьмана чи ігумена Плетенецького письменниці мусіла виправдувати скритими особистими бажаннями для власної користі. І так, не тільки вирішення твору висланням на світову виставку, — але й багато позитивних рецензій діста-

ли „Людолови“ в перші роки. Критики й рецензенти швидко запримічували наслідки доби, яке письменниця мусіла дати, і хвалили її, що вона не наслідувала Кашенка, Куліша, Мордовця і Чайковського, які з романтичним захопленням представляли козаків позитивно... Та навіть і цей підхід авторки не врятував від таких як, Андрій Ключчя, який закинув письменницю, що гетьман Сагайдачний все ж таки вийшов забагато позитивний. І так письменниця за свої „Людолови“ постраждала.

1947-го року Зінаїду Тулуб заслано в Казахстан до Алма Ати, де вона працювала секретаркою, рахівницею чи бібліотекаркою, хоча хворіла на туберкульозу, сліпоту, глухоту та інші хвороби. Заслано її, як і Тараса Шевченка — але вона могла писати. І так від 1947 р. почала вона працювати над історичним романом про побут Шевченка у Казахстані. Тема була їй близькою завдяки дідові, а тепер через заслання вона стала їй самій більш зрозуміла. „В степу безкраїм за Уралом“ — це другий більший твір Зінаїди Тулуб“, який представляє солдатський „вишкіл“, заборону писати й малювати, та участь в експедиції на Аральське море, — себто перший період заслання Тараса Шевченка (1847-50 рр.). Книжка ця вийшла друком, коли письменниця повернулася до Києва. Тоді також перевидано двічі і „Людолови“ тридцять і п'ятдесят тисячним тиражем — але у ще більше зміненому виді.

Крім повищих творів вийшла друком ще драматична поема „Ілля Муромець“ (в російській мові). Не друкують ще досі письменницькі мемуари „Мое Життя“, оповідання „Заважалочка-допомагалочка“ та казку-повість „Чарівний клубочок, або таємниця двійок“. Померла письменниця 26. вересня 1964 р.

Зінаїда Тулуб — це незаперечний талант, якого ми вповні не пізнали. І ми бачимо чому. Західний світ на основі розповідей Анатолія Кузнєцова тепер поновлено починає відкривати собі очі на трагічну долю письменників та їхніх цензурованих і повикривлених творів.

ПОРАДИ З МОВИ

Попередні завваги

У суспільній поведінці людини багато важить рівень її мовної культури. Незграбна мова, брак умінь сказати доречно слово чи то в товариській розмові, чи то у виступі на громадських зборах завжди знецінюють людину, хоч би яка вона була з природи добра й чесна. І навпаки: до людини, що може висловити добру думку не абияк, а в досконалому мовному оформленні, люди завжди ставляться з пошаною. У київському журналі „Перець“ часто друкують неокочирні вислови з різних оголошень, заяв, листів тощо, що їх надсилають до редакції читачі з різних кінців України. От недавно надруковано оголошення, що було вивішене в одній аптеці: „Зничтожуйте дорослих мух“. У цьому реченні з трьох слів аж дві великі помилки. Перша з них — російсько-український покроч „зничтожуйте“, ужитий замість українського слова „винищуйте“. Ця помилка виникла внаслідок примусової двомовності, що її накидає Москва українському народові. Редактори „Перцю“ не можуть писати про таке її походження, і читачі самі мусять це розуміти. Друга помилка вже „українська“, але й вона свідчить про повну мовну безпорадність людини, що написала: „дорослі мухи“. Справді бо, людина, що думає, коли говорить чи пише, ніколи не може вжити такого безглузлого вислову, бо з нього виходить, що треба нищити тільки „дорослих мух“, а недорослих не слід зачіпати, нехай, мовляв, піростуть. Отож і вийшов у тій аптеці не напис, а сміх та й годі.

У наших людей на чужині теж чимало усяких мовних недоречностей. Така мовна каліч виникає здебільшого під впливом чужомовних середовищ, у яких наші люди живуть. Але немало їх, тих мовних незграбностей та недоречностей, вивезено і з України, з тих частин, що були під різними окупаціями: російською, польською, угорською, чехословацькою. Цього ж проклятого добра випало було на долю українського народу таки чималенько! Якщо мати на увазі впливи чужомовних середовищ, то не можна думати, що це тільки такі чи такі слова. Ні, ці впливи часом бувають такі приховані, що не всяке може їх і виявити. От, наприклад, англійське середовище накинуло нам такий ви-

слів: „Я взяла бас“. По-українському треба б сказати: „Я поїхала автобусом“. Від російського впливу й досі залишилося в мові емігрантів з Наддніпрянщини та Кубані „дякую вас“ (замість „дякую вам“). Вихідці з Галичини вивезли польську побудову думки „вона поїхала до Каліфорнії літаком“, а треба було б сказати „полетіла“.

Ліки на це лихо — знання української літературної мови, що стала вже єдиним засобом культурного взаємлення для всіх українців у світі, незалежно від того, де вони живуть, на Україні чи на чужині. Для тих людей, що говорять українською мовою хоч би й з помилками, це не така вже безнадійна справа, треба тільки захотіти, прислухатись до порад знавців української мови і стежити за добрими зразками нашої мови. Річ зрозуміла, що це особливо важливе для жінок-матерів, які мають привчати своїх дітей змалку до доброї української мови. У цьому розділі ми будемо подавати такі поради з нашої мови. Якщо від читачів будуть запитання, то ми на них відповідатимемо.

В. Ч.

КОНФЕРЕНЦІЇ СУСП. ОПІКИ

Дня 27. вересня ц. р. відбулась заходами Окр. Ради СУА в Шикаго Конференція Референток Сусп. Опіки. Головну доповідь на тему „Схема праці сусп. опіки“ виголосила п-ні Марія Химинець, референтка сусп. опіки Гол. Управи. Про працю сусп. опіки в Окрузі реферувала п-ні Софія Сокологорська, референтка сусп. опіки Окр. Ради. По полудні відбувся панель на тему „Опіка над старшими людьми“. Про систему сусп. опіки американських установ готорила п-ні Катерина Гульчій, керівничка Бюра Сусп. Опіки, про проблематику старшого віку п-ні С. Сокологорська, а про можливість розв'язки тих проблем проф. Касіян Тучапський, пенсіонер. Про можливості Домів для Старших розказала п-ні М. Химинець.

Дальші Конференції Сусп. Опіки відбудуться: 19. жовтня — Окр. Рада СУА в Рочестері, 2. листопада — Окр. Рада СУА в Філядельфії, 23. листопада — Окр. Рада СУА в Клівленді, а 7. грудня — Окр. Рада СУА в Нью Йорку.

Щира розмова

(Уривок із повісти „Людолови“)

У зелених вівсах підпадьомкали перепілки. Пахтіло колосом, полином, медушником. Ішли житами шарудливі хвилі вітру, хилили колос до землі. А на сході впливав повний місяць. Золотаво-рожевий, напів-прозорий, відділявся він від краю землі і повільно линув угору, густшав, ставав ясним металевим кружалом з кованого срібла.

Настя відхилила голову і жадбно дихала повітрям, повним гірких степових пахоців. Сагайдачний обережно пригорнув її до себе, і йшли вони поруч, ритмічно й легко.

— Настуню, — урвав він мовчання, — я говорив із твоїм батьком.

Настя полохливо стрепенулась, але Сагайдачний рухом заспокоїв її.

— Він згодний. Після Великодня поберемось. Але я бажав би, щоб ти прожила зиму в Києві.

— Нащо? — здивувалася вона.

— Бачиш що, тут у степу, ти знаєш тільки батьків та рідких гостей, але для життя цього надто мало. Треба, щоб моя майбутня дружина була мені перший друг, помічник і товариш у всіх моїх справах.

— Хіба ж я тебе мало люблю? Чи ти мені не найдорожчий у світі? — палко урвала його Настя.

І біль і образа забриніли в її голосі.

— Так, любонько. Я все бачу і ціню, але, крім кохання, треба знати життя. Уяви, що довелось б тобі, як пані гетьмановій, вітати чужоземних послів. А все тому, що ти живеш далеко від людей і не вивчила звичаїв. Недурно польські шляхтичі віддають синів та дочок до магнатських палаців, щоб вони до всього придивлялися і розумілися на всьому. Тепер без цього не проживеш. Ти вмієш читати й писати, але тільки по нашому, а серед панів нашу мову мають за хлопську. Отже, треба вчитися й по-польському, щоб вони не глузували з тебе. А головне, Настуню, треба розумітися на козацьких справах, звикнути до розмов із

людьми вченими, набути добрих манер, призвичаїтися до пишного одягу, до зачісок за останньою модою і взагалі, стати людиною, на яку всі зважатимуть і на яку я можу покластися в найскладніших і найсерйозніших справах. Та й тобі буде приємно відчутти, що нема в мене від тебе таємниць, що в усьому — ти мій перший помічник і що я пишаюся не тільки твоєю красою й коханням, але й розумом і чемністю. Хіба не радість буде мені бачити, як ти царюєш на балах та бенкетах серед пишного панства?!

Настя слухала уважно, закусивши нижню губу і зосереджено зсунувши брови. Спочатку вона ніби образилася на нареченого, потім трохи злякалася його вимог. Вона й сама мріяла про бали й бенкети. Про них вона чула чимало напівфантастичних розмов і часто з жахом відчувала, яка вона безпорадна дівчука і як невідготована до життя.

— А де я там житиму? — спитала вона недовірко.

— В однієї пані, яка буде тобі найкращим прикладом і найкращим учителем, бо вона надзвичайно розумна й освічена жінка.

— А хто та пані? Як її звуть? — спитала вона по хвилині.

— Галшка Гулевичівна, дружина маршалка Мозирського Стефана Лозка. Сам Лозко старий і кволій, а пані Галшці років із тридцять п'ять. Дочка її від першого шлюбу одружилася з сином Аксаким, і залишився у неї тільки хлопчик-підліток.

Настя мовчала, задумливо гризучи травинку.

— Ну, то як же, Настю? — Згодна? — повторив Сагайдачний.

— А де ти зимуватимеш? — спитала вона замість відповіді.

— Та, певне, теж у Києві. Справ у мене там сила. Приїзди. Ми бачитимемося щодня.

Настя підвела на нього сором'язливо-радісні очі і, замість відповіді, схилила йому голову на плече.

Дорога круто завертала вбік, у долину, де тьмяно блищало озе-

Герб Війська Запорозького
Coat of arms of the Cossack army

ро. Вони присіли на узбіччя біля дороги, і Настя зненацька заговорила тихо, таємниче, як діти, що оповідають одне одному свої заповітні думки.

— Знаєш, Петре, ось ти бажеш, щоб між нами не було ніяких недомовок і таємниць. Адже ж я зовсім не знаю, хто ти і що. Втретє приїздиш ти до нас, і все якось виходить, що нема в нас часу поговорити. Розмовляеш — розмовляєш, а потім бачиш, що головного і не сказано. Розкажи мені, хто ти, де народився, де виріс, — все-все.

Сагайдачний хвилину мовчав. Ловив і зв'язував уривки минулого, потім заговорив, дивлячись на темну хмару над обрієм, що де-не-де здригалася блискавицею.

— З-під Самбора я, з села Кульчиць... Батько загинув у Московщині, ще за Стефана Баторія. Лішилися ми з матір'ю сиротами. Ніхто не знає, скільки лиха і злиднів ми зазнали... І все ж, поховавши всіх інших дітей, мати віддала мене в науку до школи князя Константина Острозького. Важко було хлопіві до неї потрапити.

— Як то? — здивовано урвала Настя. — Невже ти не шляхтич? А татко казали...

— Як тобі сказати... Я з околиць польської шляхти, що не має ні кілка, ні дрючка. Багато нас таких у Самбірщині.

— Ось воно що!.. А я гадала... — проказала Настя, і в її тоні забрніло погано приховане розчарування. — А звідки ж у тебе герб?

Сагайдачний сіпнув плечем.

— Хіба ж тобі не все одно, моя зіронько? Хай я не з пишного пан-

ства, а в тім, турецький султан боїться Петра Конашевича, і пихливий коронний гетьман Жолкевський пише мені чемні листи й посилає послів. Чує старий лис нові часи, як жаба зміну погоди... А я бажаю, щоб ти кохала в моїй особі людину, а не шляхтича і не герби.

Насті стало соромно.

— Та це ж татко казали, а не я... Він усім розповідає, що ти шляхтич, ну я... А мені все одно. Йй-бо... Я люблю тебе, і нікого мені не треба на цілому світі: ані князів, ані королів... А коли не віриш, так... я ніколи цього не робила... Ані батькові, ані матері, ані панотцеві...

І Настя швидко схилилася і припала до руки Сагайдачного. Він увесь здригнувся, сіпонував руку і схвильовано й ніжно схилився до неї.

— Ну, а далі? Розкажи мені все-все, — просила вона, коли він заспокоївся.

— Далі? Закінчив я Острозьку школу. Князь Константин надумав вирядити мене за кордон, як найкращого учня. А для цього потрібні були папери про те ж саме кляте шляхетство, а їх у мене й не було...

Настя щільно притулилася до нього і дивилася йому просто у вічі, як дитина, якій розповідають чарівну казку. Тай й що може бути кращого і цікавішого над оповідання коханого про себе.

— Ну? Що ж далі? — схвильовано приспішала вона.

— Забрав я папери одного шляхтича, забитого в бою, і подався з ними за кордон. Ось чому в жодному університеті не чули за Петра Конашевича. А вчився я цілих п'ять років і, повернувшись, знову взяв своє справжнє ім'я і пішов служити до Конецпольських в їх початках. Та незабаром кинув я Конецпольських і подався до Києва, до Аксака. Але й там не знайшов я талану...

Щось гірке забриніло в тоні Сагайдачного. Настя відчула цю гіркоту й обережно провела рукою по руці нареченого.

— Образили? — напівголосно спитала вона.

Сагайдачний на мить запнувся, ніби стало йому боляче пригадувати, але потім опанував себе.

— Гірше... Нікому й ніколи я цього не розповідав... Покохав я доньку Аксакову. І вона покохала мене. Але магнат не міг віддати її за бурлаку. Хоч як ховали ми наше кохання, а знайшлися добрі люди — відкрили батькові очі. Він викликав мене до себе, ніби в якійсь справі, і наказав відшмагати мене перед усім панством, а потім кинути до в'язниці як бунтівника й державного злочинця. Все міг би я стерпіти — і кайдани, і навіть смерть, але такого знущання я не міг. Я втік на Січ, і з тих часів не випускаю шаблі.

— Ну, а вона? — напружено спитала Настя, несвідомо ревнуючи його до минулого.

— Вона й не знала, де я, чекала на мене, мучилася. Аксак перехопив мої листи і примусом одружив її з луцьким каштеляном, розпусним і хворим дідом. Вона не витримала знущання і отруїлася, приславши мені хрестик і пасмо волосся на пам'ять.

— Несчасна, — широко й полегшено зітхнула Настя. — Ну а ти?

— На Січі пристав я спочатку до голоти, бо, крім штанів та сорочки, не мав нічого, навіть шаблі. Зробив я собі лука та сагайдака, звідки й пішло моє прізвище. Потрапив я в молодики до військового шевця Хоми Причепи. Він вивчив мене добре битися на шаблях і всіх низових звичаїв і вже думав засадити мене за чоботи, але тут я став дибки. Він довго гнівався на мене, але коли його було обрано на курінного отамана, він сам вдався до мене по допомогу. Незабаром став я його правницею, бо без мене не міг він кроку ступити. Потім пішов я в походи. Щастило мені в боях. За п'ять років став я і сам курінним отаманом, а потім писарем війська Запорозького. І тоді все сталося по-новому. Знадобилася мені тоді і латинь, і чемність, і шляхетські звичаї. Доводилося мені писати і цареві, і королеві, і цареві московському... І перемови вести від імені війська. Цінували мене козаки. Та й у походах не знав я поразки... І ось вже вісім років, як я гетьманую... Але не забув я старих образ. Настане день, коли Ян Аксак і всі королев'ята довідаються, як можна наступити на горло Петрові Конашевичу. Не час ще говорити про

це, але день і ніч готую я панам свій рахунок. Гартую військо, збираю нечувану силу і рано чи пізно продикуту панам свою волю.

І стільки сили і зненависті бриніло в його тоні, так блимнули в місячних присмерках його вузько посаджені очі, що Насті стало моторошно. Вона зрозуміла, що ця людина фанатично прагне своєї мети і без вагань мете все, що стане на її шляху. І ще зрозуміла, що його кохання тільки тоді буде непорушне й вічне, коли буде у них одна мета, один спільний життєвий шлях, — і стримано і серйозно сказала тому, хто мусить стати супутником її життя:

— Я покохала тебе, Петре, не знаючи, хто ти, але лише тепер я зрозуміла, що ніхто й ніщо не вірве тебе з мого серця.

І Сагайдачний зрозумів: міцно стиснув він її руки ширим братнім стисканням і довго сидів нерухомий, стриманий і зосереджений в своєму щасті.

Літературний Конкурс

Український Літературний Фонд ім. Івана Франка в Шикаго оцим проголошує третій з черги Конкурс на найкращі українські літературні твори, що появились друком у 1967, 1968 і 1969 рр. Висота нагород:

Перша нагорода	1,200 дол.
Друга нагорода	800 „
Третя нагорода	400 „

Роздача нагород, на підставі рішення Літературного Жюрі, якого склад буде поданий пізніше, відбудеться в грудні 1970 р. в Шикаго під час Академії-Вечора української літератури.

Автори, що хотіли б взяти участь у цьому Літературному Конкурсі, повинні надіслати сім примірників своїх творів для членів Жюрі до дня 1. лютого 1970 р. на нижче подану адресу.

За Правління Українського Літ. Фонду ім. Івана Франка в Шикаго:

Адам Антонович, голова
Рома Турянська, секретар
UKRAINIAN LITERARY FUND
2351 W. Chicago Ave.
Chicago, Illinois 60622 — USA

Враження з Риму

РЕПОРТАЖ

Вже в лімузині, що везла учасників подорожі до Риму до летовища у Нью-Йорку, панував піднесений настрій. Були між нами старші і хворі, але всі були сповнені глибоким бажанням — стати учасником великої події, яка ввійде до історії Церкви і народу.

Вже на летовищі не було кінця радісним зустрічам — знайомі, товариші й рідні по довгих роках зустрілися знову. Гучномовці українською кажуть заповняти літак. Наш неструджений провідник о. Богдан Смик перевіряв список учасників, відмовив з нами молитву і поблагословив у дорогу.

Ніч була, коли ми приземлились на летовищі у Римі. Вісім годин їзди без руху трохи втомили нас, але настрої між прочанами бадьорий і веселий. О. Б. Смик інформує службовців контролю про характер нашого приїзду і нас пропускають без контролю клунків. За те хор із Ньюарку, що їхав із нами, заспівав їм гучно „многая літа“ на велику радість цілого летовища.

Нас примістили в готелі з великим комплексом окремих будинків, що можуть примістити тисячі туристів. Простора тераса заставлена столиками і кріслами, дає нам змогу зібратися і обговорити наші виступи. Гамірно й людно — кругом чує українську мову.

А тут перед браму готелю заїхав автобус, що привіз нових туристів із летовища. На наше велике здивування — деякі з них у вишиваних українських сорочках. Підходимо ближче. Виявляється, що це вчені з СРСР, дослідники старовини, відвідують історичні місця Італії. Їх здивувало теж, що тут кругом чути українську мову. Деякі наші пані нав'язали з ними розмову і розказали їм про велику урочистість посвячення Собору в Римі, що зробило на них помітне враження.

І ось ми вже на площі перед Собором. Перед в'їздом на площу св. Софії, що хвилини спиняються автобуси, які привозять десятки і сотні наших людей з різних країн світу. Площа, гарно виложена мар-

муровими плитками, наповняється людьми. Прибувають все нові групи, а між ними вирізняється одна, що звертає на себе загальну увагу. Під проводом кількох священників іде гурт старших і молодших жінок невеликого росту. Їх чорний одяг і хустина нагадує щось рідне й далеке. Хто це? На тлі міського одягу прочан вони кидаються у вічі. Підходимо ближче. Смугляві, здорові обличчя жінок привітно всміхаються. Їх чорні кацабайки і складані спідниці нагадують ношу наших міщан. Їх говір із приємною м'якою вимовою легко розуміти. Це — наші жінки з поселення у Югославії. Вітаємось із ними із сльозами в очах — це ж подих рідної землі! Це ті, що їх предки переселились 200 років тому до Югославії, осіли громадно і зберегли там мову і звичаї.

— Ви з Америки? питаються нас. — А з якого міста? каже найстарша з них. — У мене там син-

священик, може знаєте його? Підходять і другі жінки і розпитують про своїх рідних, що поселились у різних містах ЗСА. Розмова йде щира і сердечна. Розказують, що їхали автобусом кілька днів, щоб поклонитись новій святині. Замешкали в готелі у старій частині Риму — будуть брати участь не тільки у святкуваннях Собору, але й у фестивалі — тому радіємо, що зможемо зустрітись із ними вдруге.

А на площі Собору немов на муравлищі — серед постійного руху людей трудно себе пізнати чи віднайти. З'являються пластуни-впорядчики, гучномовці повідомляють, щоб представники організації увійшли до середини Собору і просять всіх учасників впорядковано устатитись на площі перед входом до храму.

Верховний Архієпископ Кардинам Йосиф у почоті Архієпископів і Єпископів української католицької церкви, у супроводі великого числа духовників, мона-

Із посвячення Собору св. Софії в Римі:

Стоять зліва на право: пп. Дарія Ребет, Софія Крупка, Володимира Ценко, Люба Шандра. Сидить п-ні Стефанія Пушкар, голова СУА

From the consecration of St. Sofia Cathedral in Rome.

Standing from left to right: Mesdames Daria Rebet, Sofia Krupka, Volodymyra Cenko, Luba Shandra. Sitting, Mrs. Stefania Pushkar, UNWLA President

Що скажете про нас ?

ВІДКРИМО ДВЕРІ!

У загальному можу сказати, що журнал зрілий, свідомий своїх завдань, багатий на думки для обміну. В ньому помітне змагання поширити засяг і різnorodність змісту, наладати тісніший зв'язок із читачками. А проте, розглядаючи річники, все ж у журналі відчувається деяка ізольованість від докільного світу. От, хоч би вже у самій назві є нотка замкнутості у своїх виключно справах і потребах щоденного життя, що саме й позначається деякою стандартністю, близькою до одноманітності. У тісному ко-

хинь і монахів, під захоплені оплески тисячів вірних, увійшли до храму. І тут Верховний Архiepіскоп Блаженніший Йосиф у сослуженні всіх владик доконав посвячення Собору.

Після величавої Літургії при участі знаменитих хорів з ЗСА й Канади наш Первоіерарх промовив до кількатисячної юрби паломників, що з запертим віддихом ловила кожне його слово. „Цей храм здвигнений пожертвами українських людей, розсіяних по цілому світі. Він об'єднав нас усіх, владик, священників і вірних нашого обряду. Він повинен стати осередком наших об'єднаних молитов за визволення нашого народу“.

Серед учасників помітне зворушення. На кінці наш Архіерей передав усім зібраним радісну вістку, що завтра в неділю, прибуде до Собору св. Софії Вселенський Архіерей Папа Павло VI, який зложить мощі св. Климентія на престолі цього храму та промовить до українського народу. А також подав до відома, що погоджено справу скликання Синоду українських владик.

П'яти-тисячна маса, що з запертим віддихом ловила кожне слово нашого Первоіерарха виявила своє захоплення ентузіастичними оплесками, яким не було кінця. Це ж була вістка, на яку з великим напруженням чекали мільйони католиків-українців у цілому світі.

(Докінчення буде)

лі своїх зацікавлень ми просто втрачаємо перспективу власних вартостей, тоді, коли включаючи в зміст журналу порівняльний матеріал із жіночого світу других народів, ми в багатьох випадках могли б виказати перевагу над другими або багато дечого від них навчитися. Тим дали б поштовх до нових здобутків, нових форм культурного й товариського життя, сильнішим поставили б місце українки в модерному світі.

Звичайно, в цілій нашій родинній та суспільній праці головний наш інтерес та наголос слід класти на нашу релігійну й національну окремішність, на нашу цінну культурну спадщину, на задержання молодого покоління при українстві, на необхідне при цьому знання та вживання рідної мови. Це наше непохитне завдання перед історією та нащадками нашого народу. Та чи це все можна досягти примусом, наказами, погрозами і взагалі будь-яким тиском із-зовні? От, напр., мова: як можуть наші молоді постійно і з гордістю вживати української мови, коли їх словник такий скупий, що по правді вони тієї мови не знають, або мало знають, а перед ними приваблива у своїй різноманітності й тонкості англійська мова, на яку вони в потребі так легко переходять. Завданням наших Рідних Шкіл і особливо ж Курсів Українознавства є не тільки „вичерпати“ заплянований матеріал, але передусім навчити любити рідну мову, показати її в найкращих зразках, збагачуючи лексику поетичними метафорами й філософськими афоризмами, на які така багата українська мова, як мало котра друга культурна мова. Тоді не буде доня просити маму: „Скажи мені якісь гарні українські слова, бо хочу написати листа до мого хлопця“. Жіночий журнал може багато в тому допомогти, вміщуючи короткі художні літературні нариси, уривки з нової прози, зразки поетичного слова українських майстрів. Корисним буде теж включати туди проблематику нашої молоді, яка живе серед чужого оточення й у своєму роздвоєнні переживає іноді важкі духові конфлікти.

Марія Пастернак
Торонто

ПЕРЕЙТИ НА ДИСКУСИВНУ ФОРМУ

Бажаю надалі осягів у гарно веденій, успішній редакторській праці та — на запитання — подаю ось такі думки:

1. Збільшити скількість статей на актуальні виховні теми і то в дискусійній формі, щоб притягнути до слова більше число читачок, зокрема молодих.

2. Звільнити звіти Відділів із несуттєвих подробиць.

3. Збагатити відділ вишивок також полтавськими vzорами, бо вони, багато шиті (срібло, золото), підходили б для святкового одягу.

Ольга Коренець

ПОБАЖАНИЙ ОГЛЯД ТВОРІВ

Якщо я можу зробити заввагу, то, на мою думку, добре було б подавати огляд нових творів жінок-письмениць і то зараз таки після їх появи, інформуючи тим читачів про зміст та тему нового твору. Це було б корисне для Гуртків Книголюбів, а й для широкіх кругів читачок. Узагалі, новини з літератури жіночого пера цікавлять усіх.

Соня Бачинська-Залозецька
Вінніпег

ПОРАДНИК ІЗ ГОРОДНИЦТВА

Мені подобається Наше Життя, журнал є цікавий і дуже дбайливо редагований. Я найрадше читаю літературну частину, нариси Уляни Любавич, вірші Ліни Костенко і все, що є нове і добре.

Чому перестав появлятися порадник із городництва? Він приносив велику користь. Прошу його відновити.

Олександра Терлецька
Ньюарк

КАМПАНІЯ ЗА ПРИЄДНАННЯМ ЧЛЕНСТВА

Місяці листопад-грудень присвячені організаційній праці в нашій організації. Цього року передбачена кампанія за приєднанням членства, яку ми вперше проводимо за точно розробленою інструкцією. Цей плян опрацювала п-ні Івзнна Рожанковська, програмова референтка Головної Управи.

Кампанію будуть проводити орг. референтки Відділів під проводом орг. референтки Окр. Ради. В тій цілі вони повинні створити Орг. Комісію при Окр. Раді.

Трудна зустріч

СПОГАД

Хоч життєпис, а особливо літературний дебют Зінаїди Тулуб доволі добре опрацьовані в УРСР, проте майже зовсім немає відомостей про факти її переслідування советською владою. Тому хотіли б ми доповнити це зібраними вже тут даними.

Користаємо з зустрічі з Ізидорою Петрівною Борисовою, щоб поговорити про те. Родина Косачів жила в приязні з Петром Олександровичем Тулубом, дядьком письменниці. Він був частим гостем у родині Старицьких, а разом із тим брав участь у житті київської громади. Отже й зрозуміло, що Ізидора Петрівна знала його небогу й чула про її літературні спроби. Зі слів дядька знала, що він невдоволений її літературним шляхом. Та ближчого знайомства не довелось нав'язати тим більше, що Ізидора Петрівна щойно на початку 20-тих рр. замешкала постійно в Києві.

— Ближче пізнала я Зінаїду Тулуб щойно у тюрмі. Коли мене арештовано в червні 1937 р. (це був розгул Єжовщини), то я застала її в нашій камері. Не знаю, коли її арештовано, але напевне небагато раніш, бо у неї вже був присуд на 10 років „ісправітельно-трудоих лагерів“. Вона чекала виклику на етап, себто транспорту для відбуття кари.

— Питаєтесь про її зовнішній вигляд? Зінаїді Павловній було тоді 47 років, отже була людиною вже немолодою. Гарною не можна було її назвати, а навіть було в її погляді дещо неприємно-колючого, чи що. Зате була в неї гарна коса, прямо розкішне волосся, коли вона його розчісувала. Більш нічого з її зовнішності мені не запам'яталось.

— А її взаємини зі спів'язнями? Найперш мушу описати вам нашу камеру, яка вміщувала 112 душ замість приписаних 24. Це був найважчий час Єжовщини, коли тюрми були завалені невинно арештованими. Від такого надміру людей у камері була велика недостача місця й воздуха, прямо нічим було дихати. Отже й зрозуміло, що люди в таких умовинах,

ще й пригнічені непевністю, були дражливі й на краю розпуки. З другого боку ця ситуація була й шляхетною спонукою. Люди розуміли один одного і старались підтримати слабших чи більш покривджених. Наприклад пригадую арештованих матерів, що їх дітей забрали до дитячого будинку, заборонивши всякий зв'язок...

— Та мушу сказати, що Зінаїда Павлівна тримала себе осторонь нашого гурта. Вона твердила, що її арешт і засуд — це якась помилка, що напевне вивясниться, бо „радянська влада невинних не засуджує...“

— Не знаю, чи це було безпекою проти доносу, чи було її дійсним переконанням. А може й було виявом браку довір'я до оточення. Та не можу вірити, щоб письменниця, обдарована знанням людей, не пізналась на тих горем прибитих жінках, що заповнювали камеру. Серед них було багато видатних наукових працівниць, професіоналісток, дружин репресованих. Ні з ким із них не зблизилась письменниця за пів року нашого побуту там.

Розпитуємо про родинні умовини письменниці. Кого вона залишила на волі і чи була можливість якогонебудь контакту?

— Зінаїда Павлівна ніколи одружена не була. У неї було власне помешкання в Будинку Письменників у Києві при Кудрявській вул. Це було великим здобутком у ті часи. Про брата вона ніколи не згадувала, а її дядько вже тоді не жив. Отже й нікому було подбати про неї чи їй принести передачу. Вона часто з любов'ю згадувала свого kota, що їй самітній товаришив в останніх роках перед арештом. Та звісно, що мешкання її зараз же запечатали й передали комусь іншому а за котом і слід застиг, як ми не раз її лякали...

Чим закінчився спільний побут у камері, питаємось. Коли й куди перевезено письменницю відбувати присуд?

— Десь у грудні або січні 1938 року їй випав етап, себто транспорт у ті далекі місця, де припало відбувати каторгу. Зінаїді Павлов-

Зінаїда Тулуб у старшому віці
Writer S. Tulub in her 60-ties

ній судилось пережити це в Казахстані. Які були умовини цього транспорту і каторжної праці в лагерах, про це можу судити з власного переживання. Хоч мене вивезено на північ коло Архангельська, де я провела більш ніж два роки, то думаю, що ці лагери від себе не різнились у тому часі.

У життєписі Зінаїди Тулуб є згадка про те, що в її творчому житті від 1937—1956 рр. „мала місце вимушена перерва“. Оце й вона була спричинена арештом, що про нього не згадується, і пізнішим побутом на вільному поселенні в Казахстані. Згідно з присутством її мабуть звільнили в 1947 р. з лагери, а дальших 9 років — це життєпис на мало оплачуваній праці друкарки чи бібліотечарки в різних районних установах Казахстану.

Оцих кілька даних дозволить наświetлити відтинок її життєпису, що до тепер зовсім невідомий.

Л. Б.

СТИПЕНДІЇ ДЛЯ МОЛОДІ

Здібні українські дівчата, що вчать-ся в Інституті св. Ольги в Прудентополі, Бразилія, могли б продовжувати навчання для досягнення якого звачня. Та нераз батьки мусять забрати їх додому через неспромогу втримувати їх у школі. Коли б знайшлась установа чи приватний жертводавець, що міг би уфундувати стипендію в 15 дол. місячно, тоді ця дівчинка могла б продовжувати науку.

На виховні теми

Редагує Вих. Комісія СУА

Вимоги сучасного виховання

На цю тему переводить доповіді д-р Богдан Цимбалістий, визначний український психолог. Тому, що ці доповіді заслуговують на те, щоб із ними наше членство зацікавилось, передаємо тут їхній зміст, згідно з записом дня 20. травня 1969 р., у 83 Відділі СУА в Нью Йорку.

На вступі д-р Цимбалістий відмітив, що проблемою виховання дітей займалися визначні науковці, філософи та психологи від найдавніших часів до сьогодні, шукаючи відповіді на те, як правильно виховувати дітей на конструктивних, психічно здорових людей. Перед українськими батьками і всім громадянством у діаспорі лежить важке завдання виховання української молоді в національному дусі. Від належної розв'язки і постави національного виховання залежить майбутнє української еміграції. Останніми роками було чимало дискусій на різних форумах, та написано багато статей про те, як виховувати нашу молодь в національному дусі, але, на жаль, ці дискусії, на думку доповідача, не мали наукового характеру, бо в них проявлялись „суб'єктивні узагальнювання, моралізаторство, дрібничковість і брак ясності цілей і метод“. Потрібно статистичних даних та дослідів зі студійним підходом, а не вказівок, базованих на суб'єктивних враженнях на підставі одного чи двох випадків. Було б побажанням, щоб наші союзні підприємства займалися такими дослідженнями.

В першій частині своєї доповіді д-р Цимбалістий говорив про розуміння дітей і взаємини з ними. Він застановився над питанням чому, не зважаючи на зусилля батьків, дуже часто діти не вдаються так, як ми хочемо. Він підкреслив, яку велику роль грають батьки у формуванні особистої вдачі дитини. Батьки в першій мірі виховують собою — прикладом. І тому на питання, як правильно виховувати дітей немає відповіді, бо немає досконалих батьків, що до-

сконало виховували б дітей. Як батьки реагують на справи, чого бояться, чого прагнуть — переноситься на дитину. Батьки, які перебувають весь час у погоні за матеріальними здобутками, не повинні дивуватись, що їхні діти стають матеріялістами. Якщо батько чи мати покаже по собі, що вони не є задоволені свідомством дитини, дитина може собі пояснити, що батьки її не люблять. Навіть у дорослому віці така людина має тенденції ставити до себе завеликі вимоги і ніколи не є задоволеною з себе. Якщо мати весь час відкидає хлопців, що заливаються до її доньки, може виглядати дочці, що це вона неспроможна знайти собі відповідного партнера. А справді це мати боїться залишитися самотньою після одруження доньки. Коли батьки гіпохондрики, діти також мають вигляди ними стати. Коли ж батьки сповняють всі забаганки дітей, діти можуть вирости і не ставити до себе ніяких вимог, чи не докладати зусиль, щоб досягнути намічені цілі.

Отже — обов'язком батьків є усвідомити собі свої власні реакції і постійно мати на увазі, як вони впливають на дітей. Дітей треба підготувати до невдач. Не попадати в крайності — надмірно не хвалити все те, що діти роблять, як також надмірно не ганити. Історія показує, що батьки є песимістами з віку в вік. Кожна генерація батьків уважає, що її молодь є здеморалізована. І таке твердження знаходимо в гієрогліфах старинних єгиптян 2,000 літ до Хр., але не зважаючи на цей песимізм, світ ще не дійшов до упадку. Суспільство не вмирає, а відроджується з кожним новим поколінням, з кожним відновленням ідеалізму молоддю.

Вдома важливішу роль грає мати. Вона прислухається, розуміє й інтерпретує, що дитина хоче сказати, від першого вияву — плачу немовляти до бунту проти норм старших — до еманципації. Мати

захищає й охороняє дитину. Дитина це відчуває і стає спокійною, однак, коли через відношення матері, немовля відчуває, що воно не люблене, воно може постійно плакати. По сиротинцях немовлята часто мають психосоматичні симптоми, як забурення шлунка ітп., власне через те, що не мають материнського тепла і любові. Дім є важним також тому, що в ньому виробляється релігійна і національна постава людини і тут роль матері є надзвичайно важна. „Мати — це доля“ сказано дуже влучно в німецькій книжці.

Обов'язком дому є берегти дитину перед конфліктами, з однієї сторони не сповняти всіх забаганок, а з другої тримати певний баланс між похвалами і картанням, та не занедбувати дітей, а навпаки, присвячувати багато часу, що в розвитку зрілості стократно оплатиться. Також у дозрівальному віці родина мусить сприяти еманципації від батьків. Батьки мусять також зрозуміти, що дитина мусить виявляти свою зрілість бунтуванням проти норм старших, що і є формою еманципації.

Записала Зірка В. Галів

Леонід Полтава: МАЛЕНЬКИЙ ДЗВОНАР З КОНОТОПУ. Історичні оповідання. Ілюстрації М. Михалевича і М. Дмитренка. ОПДЛ, Торонто-Нью Йорк 1969.

Недавно вийшла книжечка Леоніда Полтави, яка принесе радість нашим молодшим школярам. В цікавих змістом оповіданнях головні герої — це діти. Два оповідання з давнішої історії, а два описують події з часів 2. Світової війни.

Пояснення на останній сторінці підносять вартість видання. Гарна мова, великий, чіткий друк. Оповідання читаються легко і цікаво. Книжка дуже надається на подарунок дітям від вісім літ.

Голодному тілу хліб, а спрагненій душі книжку.

Ювілятка музичного навчання

Не можна говорити про п-ні Олену Ясеницьку-Волошин, не згадуючи при тому Музичного Інституту ім. Миколи Лисенка у Львові. А хто з тих, що жив, або навіть тільки бував у Львові, не пам'ятає того дому при вулиці Шашкевича, де містився Інститут? Там був осередок музичного життя у Львові. Там не тільки вчили музики, там теж відбувалися концерти, пописи, проби і виступи хорів, а навіть... лекції танків.

Олена Ясеницька, вже молодою дівчиною, після закінчення віденської консерваторії почала вчити гри на фортепіані в Інституті ім. Миколи Лисенка, який, до речі, не мав тоді ще свого будинку, а містився у винаймленому приміщенні при вул. Трибунальській. Олена Ясеницька була однією із трійки дівчат, які у нововідкритому у жовтні 1903 р. Інституті розпочали працю навчанням гри на фортепіані і вели її аж до 2. світової війни. Ця трійка це — крім Олени Ясеницької Марія Криницька та Одарка Шухевич-Старосольська.

1903 рік був роком ювілею Миколи Лисенка. Святкували його по всій Україні різними імпрезами, концертами, академіями, виставами. Музичне Товариство його імені, що існувало у Львові, віддало честь Лисенкові, відкриваючи якраз цього ювілейного року Музичний Інститут його імені. Зразу після відкриття Інституту почали готуватися до святкування ювілею і підготовляти виставу опери „Коза Дереза“ Молода вчителька Олена Ясеницька акомпаніювала на фортепіані (на фісгармонії грала Одарка Шухевич). Дві сестри Соломії Крушельницької — Марина Крушельницька - Дроздовська та Мільця Крушельницька-Стернюкова — займалися підготовою опери, при чому Марина, як розказує пані Олена, глибоким „басом“ співала роллю діда. З інших „артистів“ згадує теж сестрінку Соломії Крушельницької Бандрівську-Шухевичеву, яка була лисичкою, та грізного вовка — знану і попу-

лярну Михайлину Чайківську, яка живе зараз у Філадельфії.

Таким був початок її музичної праці і така вона була аж до 1966 року. Ішла вона двома руслами. Одне — педагогічна праця, друге акомпаніємент.

До педагогічної праці підготовлялася Олена Ясеницька рівночасно із студіями гри на фортепіані у віденській консерваторії у проф. Шенера. Наука музики була у тих часах люксомом, бо ж було переконання „з цього хліба їсти не будеш“ При тому молода Олена мала переконання, що на публичні виступи у неї відваги не буде. Тому рішила здобути звання педагога-музиканта. І як сказано вище, зразу після закінчення консерваторії почала вчити у Музичному Інституті. З перервою в часі війни 1915 року вчила там аж до 1935 р. Тоді Польща, під якої пануванням находився Львів, переживала економічну кризу. Відбулося це на Інституті, в якому тоді було дуже мало учнів. Чоловік пані Олени д-р Михайло Волошин був відомим адвокатом і пані Олена уступила з місця, щоб не відбирати учнів тим, для яких це звання було одиноким джерелом прожитку. Деякі учні хотіли вчитися у неї приватно, але на це вона теж не погодилась. До Інституту повернулася ще коротко у 1939 р., коли то учнів наїшлося дуже багато.

Прийшла війна, а вслід за нею мандрівка по чужині. Але і у тій мандрівці пані Олена вчила — у Кракові, а потім у таборах ДП. Один час існувала навіть школа, зорганізована Сергієм Литвиненком. Але був тільки один фортепіан, на якому не тільки треба було вчити, вправляти, але який служив теж професійним піаністкам. Мандрівка скінчилася в Америці. Тут, щоб добути право на пенсію, пані Олена виконувала кілька років працю прибиральниці в бюрі.

Не можна без подиву слухати, як ця піаністка-педагог, дистингована гарна старша пані говорить про цей період свого життя. Без сліду самопожалування, мучени-

Олена Ясеницька-Волошин
Music teacher Mrs. Olena Woloshyn in New York celebrated 60 years of her teaching work

тва, з яким дехто так залюбки розказує про початкові роки праці в Америці, а радше з усмішкою та з почуттям гумору розказує про те, як давня емігрантка, її товаришка праці, вчила чистити біорові приміщення без „лишньої“ педантерії зате швидко. Але до свого улюбленого звання таки пані Олена повернулася і їздила на лекції фортепіану до домів своїх учениць. Так вчила аж до 84-го року свого життя.

З-поміж учнів пані Волошин такі, що працюють професійно у музичному званні, як ось Ірина Павликовська. Веде вона свою музичну школу в Альберті. Про неї розказує пані Олена так: під час підготовки до ювілейного концерту Бетовена, на якому Ірина мала грати 2-гу і 3-тю частину першого концерту Бетовена, її арештовано у зв'язку з замахом на Юзефа Пілсудського. Коли її випустили, часу до концерту було мало і вчителька намовляла ученицю, щоб відложити виступ на іншу нагоду. Але завзята Ірина рішила „або тепер, або ніколи“ і... концерт випав дуже добре.

З інших учнів згадує пані Олена Любчаківну-Крих, Лева Гольдеру, Олену Муцовську-Грабар, Нілю Цегельську-Дмитрук, Ераста Бурчинського. Крім педагогічної праці — друге русло, це акомпаніємент. Мистецтво акомпаніювати трудне. Не кожний піаніст це вміє. Остап Нижанківський сказав про Олену Волошин після якогось концерту, що це „перла Музичного Інституту“

Вона акомпаніювала між іншим Модестові Менцінському, коли цей

На актуальні теми

БАБУНЯ В ДОМА

До нашої дискусії на родинні теми, започаткованої в ч. 9, 1969, паспів ще один голос, що його тут подаємо.

Я особисто заздрю своїй сусідці, хоч дехто, особливо ті, що не зустрічаються з нею так часто, як я, співчують із нею. Наші противорічні почування основані на тому самому факті, а саме: у неї мешкає її мама. Ті, що співчують їй, уважають, що вона приносить у жертву свою особисту вигоду і незалежність заради вигоди своєї мами. Вони також чомусь думають, що діти моєї сусідки наражені на противорічні впливи і напевне наберуться всяких психологічних комплексів.

Мені, однак, спостерігаючи її в щоденному житті, виглядає зовсім інакше. При всіх технічних полегшах у домашній праці, молода мама є прикута до хати своїми дітьми і не має можливости перевести свого вільного часу так, як їй справді хотілося б — чи то в цілковитому спокою, чи то в товаристві виключно дорослих людей. Не так моя сусідка. Вона кожного

приїздив із Стокгольму до Львова. Про це згадує монографія Модеста Менцінського, яка вийшла саме в Советському Союзі. Акомпанювала теж скрипалеві проф. Перфецькому, грала у тріо зі скрипалем Крепсом та челістом Вольфстелем. Постійно акомпанювала для хору „Боян“, якого диригентом був її чоловік д-р Михайло Волошин.

Пані Олена осталася вірна музиці, хоч уже не вчить. Слідкує за концертами і якщо є змога, слухає їх. Особливо любить класичну та романтичну музику, а теж Дебюсі. Треба думати, що ця професія надає їй особі виразу молодости так, що розмовляючи з нею важко повірити що вона була вчителькою гри на фортепіані від перших днів існування Музичного Інституту ім. Лисенка — тобто від 1903 року.

У. Любович

дня може мати годину, чи навіть довше, „для себе“. Що більше, вона може навіть час від часу мати вільний вечір виключно для свого чоловіка — мрія, якої я, здається, ніколи не досягну.

Щодо дітей, то виглядає, що вони виростуть з меншими „комплексами“, як інші. Перед ними мама не може хизуватись, які то ми були ідеальні, бо бабуня, хоч навіть тільки поглядом, може пригадати деякі її витівки. Мало того, вони виростають зазнаючи подвійну дозу материнського тепла. Погідна усмішка бабуні, її повноцінна участь у житті родини, діють як прекрасне заперечення гльорифікації молодости, яке діти зустрічають на кожному кроці. Вони знають змалку, що в житті є щось більше як краса тіла, як мода, є також досвід і терпеливість. Вони відчують, що життя продовжується з покоління в покоління. Це знання може дати лиш наявний доказ, ніщо інше.

Молода мати

НАШІ ГРАДУАНТКИ

На днях надіслала п-ні М. Кульчицька, пресова референтка Окр. Ради СВА в Шикаго, список градуанток тієї Округи. Вітайте, дорогі пані, на новій життєвій дорозі!

Уляна Бойко-Мекой, студії еспанської мови і літератури в Рузвелт університеті із ступнем В.А. Дочка Союзянки.

Оля Дацків-Горалецька, студії еспанської мови й літератури в Рузвелт університеті із ступнем В.А.

Роксоляна Скробач, студії математики в Іллинойському університеті із ступнем В.С.

Квітослава Кульчицька, студії фармації в Іллинойському університеті із ступнем В.С.

Дарія Кульчицька, студії діалектики в Седерн Іллиной університеті.

Христина Луцик, студії політичних наук у Фитчер Скул оф Дипломасії із ступнем В.А.

Новинки з Централі

У посвяченні Собору св. Софії в Римі взяли участь — пп. Стефанія Пушкар, голова Централі, Софія Крупка, заступниця і Люба Шандра, голова Окр. Ради СВА з Шикаго. Було присутніх багато членок СВА з різних міст ЗСА. П-ні С. Пушкар, голові СВА, припала честь репрезентувати українське жіноцтво в делегації мирян на Синоді Українського Католицького Єпископату. Вона виголосила промову від українського жіноцтва, що її поміщуємо у цьому числі нашого журналу.

Дня 8. жовтня відбулось у Нью Йорку нарада Музейного Комітету, якою проводила п-ні Стефанія Пушкар, голова СВА. Намічено різні почини на біжучий рік, а саме — видання двомовного ілюстрованого каталогу, помноження бібліографії творів про укр. нар. мистецтво, плян обслідування предметів нар. мистецтва у Музею. Найближчою імпрезою Музею стала Виставка картин Катерини Кричевської, якої відкриття відбулося 8. листопада 1969 р.

У днях 24.—26. жовтня 1969 р. у Нью Йорку відбувся X. Конгрес УККА. В його рамках влаштовано нараду Комісії Жіночих Організацій, під проводом п-ні Стефанії Пушкар, голови СВА. До Комісії увійшли представниці СВА, УЗХ, ОЖ ОЧСУ. Централю Союзу Українок Америки репрезентували на Конгресі — пп. Стефанія Пушкар, голова і Л. Бурачинська, О. Грабовенська, І. Рожанковська, І. Падох, члени.

КАРТОТЕКА ЧЛЕНІВ СВА

Дотепер Відділи СВА провадили списки своїх членів в окремій книзі. Ухвалою Річних Зборів Гол. Управи з 7. червня припоручено переробити ці списки на форму картотеки. Це дає кращий перегляд членства й більшу змогу вписувати дані, нотатки чи жертви.

Картотеку членів повинні впровадити і вести організаційні референтки Відділів. Звичайно укладаємо їх поазбучно, але для певних цілей можна перегрупувати її за околнями замешкання чи іншими потребами.

НАШІ СВІТЛИЧКИ

Б.Д.

Редагує Виховна Референтура СУА

Провідні думки Конференції

У дні 4. жовтня ц. р. відбулася у Ньюарку Міжокружна Виховна Конференція СУА, яка не тільки великим числом присутніх але й тематикою і проблемами, що були порушені, заслуговує на належну увагу на нашій сторінці. Конференція була присвячена справам дошкільного виховання.

Доповіді, зв'язані з тією темою, це — А. Смеречинської, вчительки Дитячої Світлички СУА у Рочестері „Роля садівнички в українській Світличці“. Доповідниця подала, як слід укладати програму, як її переводити у Світличці, щоб досягнути нашу ціль — збереження української дитини для української спільноти. Оля Гнатейко пояснюючи виставку іграшок, дала доповідь на тему, що підставою навчання у Світличці є забава й іграшка, яка допомагає дитині розвиватись фізично й інтелектуально. Тому доброві іграшки слід присвятити належну увагу, беручи під увагу вік і зацікавлення дитини. Тлом тих доповідей була доповідь Олени Процюк, та панель „Як закривувати українську матір“, що його вела Ірина Дорошак, вих. референтка СУА Округу Рочестеру.

О. Процюк показала, що етнічна група у чужині довкіллі збережеться тоді, як створить сильні основи для власного релігійного, культурного, та громадсько-політичного життя. Висновки панелю можна охопити словами — родинна атмосфера це підстава виховання дитини в цілому. Світличка допомагає у тому, щоб ті ідеали, які дитина дістає вдома, розвивалися далі й творили рідну духовність. Все це дитина повинна засвоїти вдома природньо, невимушено серед теплої атмосфери любові свого рідного. Живучи серед різномовного оточення, дитина його любить, її не можна від нього ізолювати без шкоди для її розвитку, та атмосфера рідної хати, рід-

на пісня, рідне слово стане провідником її життя, де б вона не жила, та які культури не вивчала б. Якщо, вона буде виховувана далі у рідній середовищі, що його підставою, як це ствердила Міжокружна Конференція, є дошкільне виховання, то „воно являється дуже важним чинником, який допомагає українським батькам у їхній праці“.

МОВА, ТРАДИЦІЯ І СИМВОЛІКА У ВИХОВАННІ ДИТИНИ

...Мова рідна, слово рідне
Хто вас забуває —
Той у грудях не серденько
Але камінь має!

Мова — це засіб порозуміння однорідних груп: родини, роду, нації. Вона в самій своїй натурі означає окремішність. Вона лучить в одні групи, що плачуть ті самі вартості, є собі рідні. Мова — це підстава національного виховання. Дитина, що не знає рідної мови, відчуває себе чужинцем серед рідних. Без знання рідної мови не можна вивчити рідної історії, пізнати рідної культури, не можна творити нових вартостей. Рідна мова лучить минуле з сучасним та творить майбутнє. Серед загальної тенденції розбиття родин, родів, націй мова є дуже важним чинником у їх збереженні.

Розмовляючи раз із молодією членкою СУА, народженою тут в Америці, я запитала її, що вплинуло на те, що вона відчуває себе українкою. Святкування Різдва і Великодня в її батьків було оповите таким чаром, мати так усе докладно переводила, що вона нині, хоч має чоловіка іншої національності, практикує те саме і вірить, що та традиція й її дітей буде супроводжати в їх житті. Традиція, обрядовість, а з тим пов'язана символіка, мають великий вплив на виховання дитини.

Приготування до святкувань Різдва чи Великодня слід переводити спільно з дітьми. Разом із ними пекти пасоч-

ку, та зладити маленький кошечок, в якому дівчата понесе її святити. В Різдвяному часі не забувати, що прикраси на ялинку, зроблені ручками дітей, як також і спільна праця родини при тому, вечорами при спільнім столі, при співі колядок, відповідних розповідях батька і матері, куди перевищує вартість готових, куплених прикрас. Вони, щоправда, гарні, освічують ялинку гарно, та вони холодні, бо не мають спільноти родини у приладжуванні святкування.

Любови до рідного не можна передати за якимсь зразком. Це повинен бути природний вияв, наслідок атмосфери рідної хати, що в'яже на ціле життя. Червоні маки, символ поляглих за волю, вплетені у колоски пшениці, передають красу чорноземної України, поставлені на вишиваній скатерті, чи у керамічній вазі, дають подих рідного, що в'яже на ціле життя. І не диво, що не раз дитина, перебувши певний протяз часу в іншому оточенні, входячи у рідну хату заявляє: „О, як у нас гарно!“ Може воно і не так гарно, але рідно й сердечно.

О. К.

НАШІ НОВИНКИ

Відкриваємо на нашій сторінці коломну питань і запитів, пов'язаних із провадженням Світличок. Усі проблеми, що їх мають наші Садівнички, ми хотіли б спільно розв'язувати. Ставимо питання: **ЧИ ДОЦІЛЬНИМ Є ПРИЙМАТИ ДИТИНКУ, ЩО НЕ СКИНЧИЛА ЩЕ ТРЕТЬОГО РОКУ ЖИТТЯ?** Просимо до дискусії.

Висловлюємо признання Округам Ньюарк, Нью Йорк і Філадельфія за улагодження дуже успішної Міжокружної Виховної Конференції. Всім доповідачам та учасницям щира подяка. Віримо, що її успіх поживить виховну працю.

Вітаємо в нашій родині Дитячих Світличок СУА новозасновану Світличку в Озон Парку, що нею опікується 1 Відділ СУА в Нью Йорку, а навчання веде п-ні Марія Михайлів. Радіємо цим здобутком та бажаємо великих успіхів.

Без рідної книги, нація невольник інших народів.

(„Новий Шлях“, ч. 40)

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 18 березня ц. р. померла в Мюнхені **Олена Усенко** — бабуся 47 Відділу. Народилась вона 1895 року в Одесі, в родині лікаря. Замолоду вчителювала на селі, що і поставило її під постійний надзир царської жандармерії. В час народньої революції одружилась із сотником-синежупанником Усенком і ділила з ним усю дальшу долю військ УНР.

Далі, в Сувалках, п. сотник став головою відділу УНО, а його дружина занялась працею серед жіноцтва, яка живо розгорнулася під її проводом. Приділяла вона багато уваги захоронкам для сиріт і опікувалась старшими німецькими людьми.

Друга світова війна принесла смерть двоє її діток, арешт спочатку чоловіка, а потім і її самої. На суді вона сміливо заявила „Розстріляйте нас, бо ми ніколи не зречемося наших українських ідеалів“. Потім прийшло вивезення обох у сибірську тайгу, до тайшеських таборів, де подружжя розлучено і де помер сотник Усенко.

Навіть і в умовах концентраційного табору Покійна не заломилась духом. Вона організувала жінок для відсічі проти таборових безправств, помагала малописьменним листуватися із рідними, а неписьменних вчила грамоти. Після відбуття 10-літнього заслання пощастило їй дістатись до Німеччини.

Виснажена фізично Покійна навіть і тоді старалася в міру своїх можливостей працювати для добра української громади. Працювала членом Відділу ОУЖ Мюнхен, збирала фонди на Храм св. Симона, на КоДУС тощо. За такою працею застала її остання хвороба і смерть. А наш Відділ має те задоволення, що своєю увагою й опікою роз'яснив останні роки цієї страдальниці.

**Управа 47 Відділу
ім. Лесі Українки
у Рочестері**

Той живе, не тужить, хто з книгою дружить.

У ЮВІЛЕЙНОМУ ЗМАГУ

Ювілейний рік Нашого Життя добігає до кінця. Наші Відділи гарно привітали журнал у ці роковини та побажали йому успіху в дальшому. Та найбільше признання зложили нам наші прихильниці, що подбали про поширення журналу в ювілейному році. Подаємо список придбаних передплатниць і щиро дякуємо їм.

Рівночасно повідомляємо, що приневолені в 1970 р. підвищити річну передплату журналу до 6 дол. Та всіх, що будуть вплачувати передплату в цьому році, обов'язує ще давня ціна — 5 дол.

Приєднали передплатниць в останньому часі:

Леся Гандзій, Елмгирст (104 В.)	3	Ольга Муссаковська, Ірвінгтон	
Анна Кобилецька, Шикаго	1	(28 Відд.)	1
Євстахія Коберницька, Торонто	1	Ольга Праско, Шикаго	1
Марія Келер, Філядельфія (44 В.)	1	Анна Романюк, Канада	1
Марія Лиса, Дітройт	1	Софія Соколишин, Нью Йорк	1
Мар'яна Мельник, Сан Франціско	1	Ірина Юрків, Рочестер (47 Відд.)	1

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

МАЯМІ, ФЛОРИДА

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 27. липня 1969 р. несподівано померла наша членка бл. п. **Катерина Івашко**. Вона прибула до Америки в 1926 р. із Сянока разом із своїм чоловіком Олександром. Належала до нашого Відділу від його заснування та до різних інших місцевих організацій, в яких активно працювала.

Тому українська громада у Маямі глибоко відчула цю втрату. Панахида і Богослужба були відправлені в Укр. Катол. Церкві при численній участі громадян. Тлінні останки Покійної відправлено до Шикаго, де живе її дочка Слава. Покійна залишила у смутку чоловіка Олександра, дочку Славу і зятя Стенлі Перекліту, трьох внучок, брата Василя Подубинського з дружиною Олімпією, двох братанків і братанку з родинами та брата Михайла з родинною в Україні.

Треба відмітити щиру й віддану співпрацю Союзянок і членок Сестрицтва при влаштуванні похоронних відправ і поминок. Наш Відділ пожертвував кошик квітів на прощання з Покійною. Попрошали Покійну від Відділу пп. А. Рій і О. Подубинська, а від Сестрицтва п-ні Пусило. Вічна Пам'ять!

**Управа 17 Відділу СУА
ім. Олени Теліги**

Своєчасно внесена передплата дає здорову фінансову підставу видавництва.

ПОЖЕРТВИ ДЛЯ МУЗЕЮ СУА

Знов надіслано цінні предмети народнього виробництва для нашого Музею Нар. Творчости в Нью Йорку, що приміщений в Укр. Інституті Культури:

П-ні Стефанія Стерпак із Філядельфії пожертвувала гуцульську крайку теперішнього ткання, надіслану з Косова.

П-ні Оля Парубчак, кол. учениця Олени Кульчицької — видання її творів, а саме „Ілюстрації“, „Графіку“ й „Дереворити“.

За ті цінні предмети складаємо жертоводавцям щиру подяку.

УЛЯНА ЛЮБОВИЧ У ВІДДІЛАХ СУА

Наша співробітниця Уляна Любич, відома нашим читачам із нарисів та спогадів із свого побуту в Казахстані. Безпосередній і вмільний опис людей та подій дає повну картину життя наших засланців. У наслідок того деякі Відділи СУА влаштували їй окремий вечір, щоб прослухати більше нарисів та познайомитись особисто.

І так у 1968-69 рр. вона відвідала 8. грудня м. р. 11 Відділ у Трентоні, 2. лютого ц. р. Окр. Раду СУА в Ньюарку, 15. лютого 64 Відділ у Нью Йорку, 2. березня Окр. Раду СУА в Клівленді, 16. березня 70 Відділ у Пассейку, 22. березня 82 Відділ у Бронксі, 27. квітня 21 Відділ у Брукліні, 10. травня 49 Відділ у Бофало, 13. червня 86 Відділ у Ньюарку. Разом мала дев'ять виступів для членок нашої організації, що вповні оцінили цей своєрідний талант. Багато членок передплатило книжку нарисів Уляни Любич, що появиться незабаром.

Вісті з Централі

Місяці листопад і грудень присвячені організаційній діяльності. В цьому році постановлено провести кампанію за приєднанням членства. Її мають влаштувати у кожній Окрузі під проводом орг. референтки, яка створить Комісію з орг. референток усіх Відділів. Тому в цих місяцях треба зосередити всі сили на тому завданні. Бо ж нам залежить на тому, щоб об'єднати в наших Відділах якнайбільше число українського жноцтва.

Стихийне нещастя, що навістило Зах. Україну, відбилось у листах до рідних і приятелів, що надходять. Преса подає лиш скупі і недостатні вістки. Тому радимо збирати такі відомості з листів і передавати їх на окремих листках до Окр. Ради СУА. Спробуємо використати це в окремій акції.

Фонд кн. Ольги, створений для проведення Конкурсу на ікону цієї нашої святої, вже виказує ряд пожертв. Пригадуємо призначення цього Фонду і потребу засіблення його. При розподіленні фондів Вашого Відділу прохаємо не забути про нього!

Недавній Конгрес УККА виявив важливість нашої участі в його Відділах. 73 Відділи СУА є членами УККА, що правильно вплачують свої вкладки. Побажано було б, щоб усі Відділи доповнили це і стали тепер членами УККА.

Відзнака СУА є зовнішню ознакою нашої приналежності до СУА. Стараймося, щоб кожна членка мала таку і носила її на зборах чи інших організаційних нагодах. Зокрема Управи Відділів повинні давати приклад у тому!

Екзекутива СУА

КАРТОТЕКА СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ

Найпершим завданням референтури сусп. опіки при Окр. Раді — це є заложення списку потребуючих в Окрузі. Референтка Окр. Ради повинна зібрати потрібні дані від референток Відділів. Такий перегляд стане дуже в пригоді референтурі сусп. опіки при плануванні роботи.

Вітаючи членок новозаснованих Відділів, ми не могли помістити в попередньому числі списку 102 Відділу ім. княгині Ольги в Манстері, Інд. Тим радше вітаємо їх тепер у нашій організованій сім'ї!

102 ВІДДІЛ СУА, МАНСТЕР, ІНД.:

Анастасія Балата
Стефанія Балій
Ярослава Бровар
Ольга Васильовська
Олена Волошанська
Іванна Головата
Розалія Гриб
Надія Гадзера

Стефанія Дзьоба
Юлія Їжак
Марія Карпинець
Анна Качур
Лукія Крук
Марія Лібер
Надія Разумів
Наталія Шуя

ЕКЗЕКУТИВА СУА

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Марії Пестрак, дорогої мами п-ні Дарії Городиської, членки й б. голови нашого Відділу, складаємо 20 дол. на Фонд П'ятсот

12 Відділ СУА ім. Олени Пчілки у Клівленді

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Євгенії з Бачинських Ференцевич, матері п-ні Іванни Горчинської, членки нашого Відділу, складаємо 5 дол. на Фонд Бабусі

Управа 22 Відділу СУА Шикаго, Ілл.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. д-ра Івана Янчишина, чоловіка членки нашого Відділу, складаємо 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя, а родині Покійного висловлюємо наше щире співчуття

Управа 56 Відділу СУА ім. Л. Старицької-Черняхівської в Дітройті

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Євгенії Головки-Ференцевич, матері нашої членки п-ні Марії Логази, складаємо 5 дол. на передплату журналу для бабусі, а родині висловлюємо наше щире співчуття

Управа 68 Відділу СУА Сиракузи, Н. Ї.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. о. Володимира Михайлишина, батька п-ні Лідії Вовчук, членки нашого Відділу, складаємо 10 дол. на Фонд Наглої Потреби

Управа 82 Відділу СУА в Бронксі

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Емілії Марчак-Баранської, складаю 5 дол. на Музей СУА в Нью Йорку

Олена Лотоцька
Філядельфія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Олени Залізняка складаємо 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Володимир і Марта Григоріїв
Роман і Лідія Тицький
Торонто

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Євгенії Ференцевич складаємо 20 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Д-р Олександр і Ярослава Гудзяки
Сиракузи, Н. Ї.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Євгенії Ференцевич складаємо 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Роман і Лідія Тицький
Володимир і Марта Григоріїв
Торонто

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Євгенії Форостинової складаю 5 дол. на передплату журналу для бабусі

Марія Кузів,
Сентрал Айсліп, Н. Ї.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. адвоката Василя Кузьми пересялаю 10 дол. на пресовий фонд Н. Ж. і складаю щире співчуття дружині

Ірина Яворська
Мейплвуд, Н. Дж.

Міжокружна Виховна Конференція СУА

ПОСТАНОВИ В НЮАРКУ

Міжокружна Виховна Конференція СУА Округ Ньюарку, Нью Йорку і Філадельфії, яка відбулася 4. жовтня 1969 р. в Ньюарку в присутності Управ Окружних Рад, представників Краєвої Виховної Ради, Екзекутиви СУА, місцевого Відділу УККА, виховних референток Окружних Рад і Відділів СУА, виховниць, членок і гостей, за-

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Альбіни Кошак складаю 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Мирослава Чубата
Бріджпорт, Конн.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу незабутньої бл. п. Ніни Петриченко складаю 5 дол. на Фонд „Мати й Дитина“, а родині Покійної висловлюю щире співчуття

Марія Голуб, Каламазу

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу чоловіка моєї приятельки Катерини Кузьми, бл. п. Василя Кузьми, адвоката в Ньюарку, складаю 5 дол. на Фонд Мати й Дитина

Оксана Тарнавська, Ньюарк

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу любої мені бл. п. Людмили Івченко складаю 10 дол. на Фонд ім. кн. Ольги

Клявдія Т. Салюк
членка 71 Відділу СУА
в Джерзі Сіті, Н. Дж.

Подобалася його душа Господеві,
Тому поспішився забрати її до
[себе...

В ПАМ'ЯТЬ мого найдорожчого чоловіка бл. п. Дмитра Івановича Іхтіярова, що помер несподівано 20. серпня ц. р., складаю 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Олександра Федорівна Іхтіярова
членка 44 Відділу СУА
у Філадельфії

НА ВІЧНУ ПАМ'ЯТЬ Атанаса Кобрини — цеголку на Собор св. Софії в Римі в сумі 10 дол. складає

Дора Савчек
голова Гуртка Книголюбів
у Честер, Па.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Людмили Ковалишин у Куртібі складаю 5 дол. на Фонд Мати й Дитина

Ольга Сохан, Джерзі Сіті

слухавши доповідей і дискусії, зробила такі висновки:

1. Згідно з найновішими соціологічними тезами дана етнічна група може задержати свою ідентичність, коли створить основи для власного релігійного, культурного, громадсько-суспільного й економічного життя.

2. Ці чинники, зокрема церква, школа і громадські організації дають змогу формувати духовість молодого покоління під умовою відповідної і цілеспрямованої дії, якої ідеал визначив СКВУ: „Українець у діяспорі, це повноцінний громадянин своєї країни поселення, пов'язаний з українським народом вузлами української мови й культури, якого особовість позначається християнсько-етичними вартостями й творчою дією для України“.

3. Конференція стверджує, що, на жаль, не всі українські батьки вияв-

ОСОБИСТЕ

Нашу співробітницю п-ні Христину Пескарчук із Німеччини вітаємо із завершенням 75-ліття. Бажаємо сил, здоров'я та многих літ!

РЕДАКЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

7. Вітаючи вияви розуміння і підтримки організованої спільноти для українського дошкільного виховання, яка запевнить його дальший розвиток, Міжокружна Вих. Конференція закликає поширити мережу Світличок за ініціативою Відділів СУА при співпраці громадських чинників, таких як церква, УККА, Рідна Школа й інші.

8. Міжокружна Вих. Конференція звертається до Відділів СУА:

а) Згідно договоренню між СУА і Шкільною Радою УККА поручає закладати Дитячі Світлички, як основну клітину української виховної системи. Змагати до того, щоб охопити всю

Виховні референтки! Увага!

Об'єднання Працівників Дитячої Літератури влаштовує в місяцях листопад-грудень Двомісячник Української Дитячої Книжки. У тому часі йде намагання запізнати з дитячою книжкою батьків-українців та довести її до рук кожної української дитини.

Відділи СУА вже в попередніх роках включилися в цю акцію. Треба, щоб і тепер допомогли в поширенні української дитячої книжки, влаштовуючи виставки та розпродуючи їх.

ВИХОВНА РЕФЕРЕНТУРА СУА

ляють потрібне розуміння для виховання своїх дітей і закликає наших батьків присвятити більше уваги релігійно-національному вихованню молодого покоління.

4. Виховання починається від коліски, тому батьківський дім має стати „святинею“, в якій плекання української мови є підставою релігійного і національного виховання молодого покоління.

5. Дошкільне виховання української дитини являється дуже важливим чинником, що допомагає українським батькам в їхній праці й кладе основи для виховання повновартної української людини.

6. Покладаючи надію на молодих матерів, вихованих поза межами України, які бажають передати своїм дітям українську духовість, та на їх бажання СУА стверджує доцільність створення дискусійних гуртків, семінарів та зустрічей із фахівцями, де вони могли б обговорити спільні їм питання.

українську дітвору в рамках українського дошкільця.

б) Як перший ступінь організації Світличок — улаштувати Дитячі Зустрічі, ведені за відповідною програмою і під фаховим проводом.

в) Перевести в життя ухвали XV. Конвенції СУА — створення Виховного Фонду при Окружних Радах СУА для підтримки Світличок в їх організаційній стадії.

г) Підтримати створення Осередку Дошкільця з Інспекторатом і у співпраці з ним поставити Дитячі Світлички на належному рівні під оглядом педагогічним, методичним і адміністративним.

9. Міжокружна Вих. Конференція підкреслює вагу й потребу української книжки й різного роду методичних посібників для навчання у Світличках, садочках і Дитячих Зустрічах і тому підтримує працю установ і підприємств, що такі видання і посібники видають — ОПДЛ, „Освіта“, СУА, Шкільна Рада УККА і інші.

Із Конференції СУА в Дітройті

У попередньому числі ми подали висновки і пропозиції Конференції Окр. Ради СУА, що відбулась 24.—25. травня ц. р. в Дітройті. Вони були угруповані за темою „Пізнаймо наш ідеал України і змагаймо до здійснення його в нашій громаді“.

Дальші висновки і пропозиції торкаються інших сторінок нашого життя. Хоч вони охоплюють різні ділянки, то в загальному можна б їх окреслити однією темою: „Розбудувуймо внутрішнє життя нашої громади“.

На першому місці подаємо тут пропозиції для скріплення життя нашої Церкви. Це є:

1. Українці повинні змагати до створення Патріархату Української Католицької Церкви.

2. Українці не мають між-конфесійної релігійної ради у своїй громаді. Треба було б її створити на те, щоб наші релігійні й громадські провідники могли порозуміватись та зберегти християнську релігію живою у нашій громаді.

Дальше слідує постанови для скріплення життя нашої громади:

..1. Як одиниці й організації ми повинні змагати до краще впорядкованого й організованого вияву нашого життя і наших змагань.

2. В тій цілі ми повинні:

а) Старатися змінити взаємини між українськими угрупованнями, впроваджуючи краще порозуміння і співпрацю між ними. Потрібно скріпити взаємопошану між одиницями і більш приязну атмосферу в громадській праці.

б) Виплекати в нашій громаді гордість із свого походження, щоб зникло зовсім почуття меншевартості, що покутує до сьогодні навіть серед нашої дітвори.

в) Впровадити краще вирозуміння і ліпший підхід до інших етнічних та меншинних груп у ЗСА, що живуть у нашому оточенні.

г) Руководитись у нашій праці великим гаслом, що його проголосив Тарас Шевченко в 1840-их роках словами „Розкуйтеся — братайтеся“. Поет заохочує в них український народ звільнитися від пересудів, ненависти, зависти й нетолеранції.

Ці напрямні Конференція оперла на ряді практичних порад:

1. Наше змагання допомогти Рідному Краєві повинно бути точно розплановане і доведене до відома ши-

роких кругів нашого громадянства. Кожна група нашого поселення повинна ясно бачити своє становище і своє завдання в тому.

2. Для тієї цілі повинен постати громадський осередок (громадська установа чи комісія), створений із представників усіх релігійних, політичних і громадських груп у ЗСА. Він повинен планувати наше життя та лучити всі відосередні сили в одне ціле.

3. Наші громадські будинки не відповідають теперішнім вимогам і не репрезентують нас як слід в американській громаді. Їх ведення повинно бути оперте на іншій фінансовій підставі, як дотепер. Ми повинні змагати до більш репрезентативних і культурних осередків, ведених професійними людьми.

4. Ми повинні дбати про культурний рівень життя нашої громади та наснаження її думками й гаслами великих українських мислителів. У тій цілі треба би подбати про постійну співпрацю вчених і мистців для розвитку й виховання всіх наших одиниць і груп. У рамках тієї акції треба би підготувати також серію доповідей, що інформували б усіх бажаючих про важливіші дані з історії, економії, культури й політики України.

5. Наші молодечі організації — хоч дають гарний вислід у своїй програмі — проте охоплюють тільки невелику частину нашої молоді. Ми повинні змагати до створення таких організацій, що затримали б у нашій громаді кожну молоду людину українського походження.

6. Дбаючи про нашу зміну ми повинні звернути особливу увагу на підтримку талановитої молоді та її громадський вишкіл. Треба спрямовувати якнайбільший відсоток нашої молоді до вищої освіти, перевірювати стан тих, що покидають школу і старатись наново включити її до неї. В тій цілі створити окрему Комісію професіоналів і педагогів, що досліджувала б це і давала б спрямування і поради. Змагати до створення стипендійних фондів для молоді. Превірювати загрозу, яка впливає для нашої молоді з росту злочинства і вживання наркотиків у ЗСА та змагати до протизасобів. Створити Раду Молоді, що об'єднувала б усі групи її.

7. Одним із важливих завдань українських організацій у ЗСА є — збереження української мови. В тому на-

прямку слід розробити докладний план навчання української мови для учнів кожного віку й рівня, щоб зусилля нашої громади давали кращий вислід, як дотепер.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Ювілей ЗУАДКомітету

Дня 4. жовтня 1969 р. відсвятковано ювілей установи, що пройшла великий шлях громадської праці в ЗСА та поклала видатні заслуги на службі української спільноти. Програма ювілею була вміло уложена. Після кількох доповідей, що з'ясували 25-літній шлях і сучасні проблеми суспільної опіки, слідував спільний обід і привіти представників українських організацій.

Свято відкрив д-р Володимир Галан, співтворець, довголітній Екз. Директор і Президент ЗУАДКомітету. Погляд на 25-літній шлях організації дав теперішній Екз. Директор Остап Тарнавський, а цю доповідь доповнив цифрами д-р Богдан Гнатюк, касир ЗУАДКомітету. Про проблеми старших віком говорив д-р Володимир Чума, фаховий працівник сусп. опіки, а про опіку над молоддю п-ні Оксана Генгало, довголітня секретарка ЗУАДКомітету.

Тут присутні почули про важливі етапи праці ЗУАДКомітету. Це були: 1. Харчова допомога скитальцям, 2. Акція проти примусової репатріації, 3. Встановлення Бюро ЗУАДКомітету в різних містах Європи, 4. Правна оборона 1. Української Дивізії і вояків УПА, 5. Переселенча акція (70,000 осіб), 6. Сусп. Служба для українців у ЗСА, 7. Відшкодування від німецького уряду.

У з'ясуванні цього успішного шляху неоднократно підкреслено участь жіноцтва, а зокрема Союзу Українок Америки. Вже в числі перших жертводавців на цілі ЗУАДКомітету виступають численно Відділи СУА, а чартер його підписала, разом з іншими, п-ні Анастасія Вагнер, б. голова Централі СУА. До першої Екзекутиви ЗУАДКомітету ввійшла бл. п. Юлія Маньовська з Балтимору. В акції допомоги скитальцям Жіночу Секцію ЗУАДКомітету створили майже виключно Союзянки. Пізніше створений Переселенчий Осередок під головуванням п-ні Анни Курило вложив велетенську роботу в це діло. Кількаразово згадувано прізвища пп. Катерини Пелешок, Іванни Бенцаль, Марії

Демидчук у Нью Йорку, бл. п. Олени Штогрин у Філадельфії, п-ні Катерини Гульчій у Шикаго, бл. п. Юлії Маньовської в Балтиморі.

На жаль, мало була насвітлена актуальна спроба ЗУАДКомітету, а саме Бюро Суспільної Служби, що його провадить п-ні Олена Лотоцька, почесна голова СУА. А це Бюро працює від травня 1966 р. і впродовж трьох літ полагодило около 300 справ, здебільшого запотребування старших людей. А в цьому напрямку намічений дальший шлях ЗУАДКомітету, як було видно з доповідей, що його торкалися.

Поміж привітаними, що їх склали наші центральні установи, слід відмітити слово п-ні Олени Лотоцької, голови СФУЖО, і п-ні Лідії Бурачинської, містоголови СУА. Відчитано привіт від Укр. Зол. Хреста.

Слід згадати, що в теперішній Управі ЗУАДКомітету Союз Українок Америки репрезентують п-ні Катерина Пелешок, як містоголова, а п-ні Анна Сивуляк, як член Дирекції. До Управи Сусп. Служби при ЗУАДКомітеті входять — п-ні Олена Лотоцька, як Екз. Директор, а п-ні Лідія Дяченко, як член. Коорд. Раду Сусп. Служби при ЗУАДКомітеті очолює п-ні Стефанія Пушкар, голова СУА, а пп. Марія Варвара і Стефанія Вовчок працюють як секретарі.

Присутня

ШИКАГО, ІЛЛ. Ювілей СФУЖО

Величавим бенкетом відзначено 27. квітня ц. р. 20-ліття Світової Федерації Українських Жіночих Організацій. Причинились до влаштування три жіночі організації в Шикаго: Окружна Рада і Відділи СУА, 12 Відділ Укр. Зол. Хреста і Відділ Об'єднання Жінок ОЧСУ.

Головним промовцем була п-на Маруся Бек, відома громадська діячка і радна м. Дітройту, яка сказала про українську жінку, що вона „своїм світовим об'єднанням дала приклад українським чоловікам, щоб вони зрозуміли, що тільки в такому об'єднанні лежить наш порятунок“.

Промовляла також д-р Н. Пазуняк, секретарка СФУЖО. Вона з'ясувала головні моменти з діяльності СФУЖО і підкреслила значення Літературного Конкурсу, уфундованого Марусею Бек, що саме завершив 10 літ своєї праці та виступи СФУЖО на міжнародних конференціях, де послідовно

висуваються проблеми з життя поневоленої України.

Відкрила програму голова Окр. Ради СУА п-ні Любослава Шандра. Товстмастром була п-ні Анна Кузик. Мистецька частина програми вдовольнила численно зібрану публіку. Це була деклямація п-і Роми Турянської, дует скрипки і фортепіана у виконанні Б. Плешкевича й А. Мельника, фортепіанове сольо Руті Панчук і

З ювілею СФУЖО в Шикаго:

Д-р Наталія Пазуняк, секретарка СФУЖО, насвітлює діяльність СФУЖО за 20 років. Поруч п-ні Анна Кузик, товстмастер

From the WFUWO anniversary in Chicago:

Mrs. Natalia Pazuniak, WFUWO Secretary delivering her address

в'язанка танців малих Роксоляни Дікої і Юрія Цепинського.

М. Кульчицька
пресова референтка

ДІТРОЙТ, МИШ.

Зустріч із Марусею Бек

Дня 31. серпня 1969 р. українські організації на заході міста влаштували пікнік-фестиваль із нагоди виборчої кампанії Марусі Бек на посади м. Дітройту.

В програму входив обід і виборчі промови. В заступстві голови Комітету п-ні Е. Запорожець програму відкрила п-ні Катерина Хом'як, заступниця. Вона пригадала час з-перед 20 літ, коли Маруся Бек увійшла, як перша жінка, до Ради м. Дітройту. Тепер вона знов зважилась на сміливий крок і як перша жінка кандидує на посади нашого міста. Це є визов до нашого громадянства, щоб її підтримало в тому змаганні.

Слідували дальші промови. Говорив п. Іван Білоус, дир. школи українознавства, о. М. Литваківський, парох укр. правосл. церкви, п. Дідик, член

Управи Укр. Нар. Союзу, п-ні Анна Левкут, провідна членка Укр. Зол. Хреста. Всі вони закликали до підтримки нашої визначної громадської діячки.

Потім настала найважливіша хвилина, коли прибула Маруся Бек у товаристві Жіночого Комітету т. зв. Брум Брігейт. Великим автотранспортом з голосниками прибули вони, привітані гучними оплесками. П-ні К. Хом'як представила голову Комітету п-ні Елсі Аптон, яка привітала українську громаду. Слідувала промова самої кандидатки Марусі Бек українською й англійською мовами. Вона висловила своє вдоволення, що всі тут масово зішлись. Хоч вона має багато ворогів, проте значно більше приятелів. Зчерги промовив брат Марусі, п. Іван Бек, що був керівником її кампанії. Закликав, щоб усі старались підтримати її кандидатуру, бо на становищі мейора вона зможе більше допомогти українській справі.

Велике призначення належить Комітетові Підприємств 23 Відділу з п-ні Павлиною Боднар і заступницею п-ні Ксенею Ратушняк, що приготували смачний обід на стільки осіб. Печиво зладили членки Відділів 23, 58, 81 (разом із Під-Відділом) та членки 14 і 25 Відділу Укр. Зол. Хреста. Членки вище згаданих Відділів подавали при столах. Окрім того відбулась виграшка, щоб зібрати фонди на виборчу кампанію. Цінні предмети подарували пп. Анна Дембіцька, Ірина Козаченко, Мальвіна Стружовська, п-ство Білокурські і 81 Відділ СУА.

Треба згадати також про „Мітлову Бригаду Марусі Бек“, що її зорганізував Комітет Американок. Вона демонструвала мітлами на афішах, як жіноцтво м. Дітройту очистить місто від зловживань. До того уложено відповідну пісню про неї, яку грали під час кампанії.

Хоч у силу місцевих обставин не пощастило нашій дорогій Марусі Бек вийти на посади, проте українське жіноцтво вдоволене, що доложило всіх старань у тій кампанії.

Анастасія Королишин

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Творча зустріч із письменниками

Гурток Книголюбів при 47 Відділі СУА зорганізував творчу зустріч із місцевими письменниками 28. вересня ц. р., в залі Т-ва „Самопоміч“. Відкрила зустріч голова п-ні Ірина Рус-

нак, вітаючи зібраних гостей та коротко з'ясовуючи мету цієї першої творчої зустрічі з місцевими авторами на терені української громади. Опісля п-ні І. Руснак передала слово мгр. Романові Чорнобілеві.

Мгр. Роман Чорнобиль накреслив коротку історію розвитку українського письма на тлі всесвітнього „книгописання“, а потім приступив до презентації авторів.

Перший — це Анатоль Галан, широко відомий уже автор багатьох оповідань, новель, повістей, а також віршів.

Другий — Евстахій Загачевський, автор кількох прозових творів-мемуарів, зокрема повісті „Львівська братія“.

Третій — Харитон Довгалюк, що збагатив українську літературу ц. р. своєю першою збіркою оповідань „Кладка над потоком“.

З характеристикою творчості Анатоль Галана виступила п-ні Мирослава Приймак, про твори Евстахія Загачевського доповідав мгр. Роман Чорнобиль, а про „Кладку над потоком“ Харитона Довгалюка та його творчі задуми на майбутнє доповідала п-ні Марія Крамарчук.

Зустріч із місцевими письменниками пройшла в щиро-дружній атмосфері. Присутні задавали авторам багато питань у зв'язку з написаними творами та їх творчими задумами, на які автори давали вичерпні відповіді.

Степан Чорній

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Річні Збори 48 Відділу СУА ім. Ольги Кобилянської

Дата: 12. січня 1969 р.

Збори відкрила молитвою голова Відділу п-ні Марія Баб'як.

Президія: п-ні Марія Ганіна, представниця Окр. Ради, голова, п-ні Марія Цюпак, секретарка, п-ні Іванна Пенкальська, членка.

Звіти Управи зложили — п-ні М. Баб'як, голова, п-ні А. Мицак; секретарка, п-ні Анна Волчак, касієрка та референтки — пп. Олена Петрів організаційна, Іванна Пенкальська місто голова й культ.-освітня, Леонтина Петрович виховна, Надія Максим'юк імпрезова, Франка Кравченко й Ольга Дмитрук сусп. опіки, Анна Прядка і Софія Клим господарські.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбув 8 місячних ширших сходин. Є членом

УККА і тісно співпрацює з Окр. Радою. Приєднано дві нові членки.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відділ улаштував Товариську Зустріч, День Подяки і картяну забаву „бінго“.

в) Виховна: Для двох імпрез Товариської Зустрічі і Дня Подяки вих. референтка підготувала програму, яку виконали діти наших членок чи прихильників.

г) Сусп. опіка: Референтки відвідували хворих членок по домах і в шпиталях. Відділ передплатив Наше Життя для бабусі. Вислано пакунок для укр. родини в Польщі.

г) Господарська: На всіх імпрезах Відділу господині підготовляли добірне прийняття.

Контр. Комісія: Іменем її промовила п-ні Катерина Марків, голова, і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Марія Баб'як, голова, п-ні Іванна Пенкальська, заступниця, п-ні Марія Цюпак, секретарка, п-ні Анна Волчак, касієрка, п-ні Анна Костик, заступниця. Референтками стали — п-ні Ольга Петрів організаційною, п-ні Іванна Пенкальська культурно-освітньою, п-ні Надія Максим'юк імпрезовою, п-ні Леонтина Петрович виховною, пп. Франка Кравченко й Ольга Дмитрук сусп. опіки, п-ні Олена Господарська пресовою, пп. Анна Прядка й Софія Клим господарськими.

Контр. Комісія: п-ні Катерина Марків, голова, пп. Анна Стефурак і Марія Міджак, члени.

Збори закінчено перекусом, під час якої проведено грошову збірку на пресовий фонд Н. Ж.

Марія Цюпак, секр.

ВАШІНГТОН, Д. К.

Огляд піврічної праці 78 Відділу СУА ім. Олени Степанів

Вихідною точкою для праці теперішньої управи Відділу СУА були Загальні Збори, що відбулися дня 16. лютого ц. р. Вони були теж і дороговказом для майбутньої праці, головню завдяки інспіруючій і унапрямоючій доповіді представниці Гол. Управи, ред. Лідії Бурачинської.

Звіти уступаючої Управи накреслили стан Відділу, його успіхи й недоліки. Відділ начислює 49 членок (впродовж 1968 року прибули 4 членки), себто він охоплює приблизно 10 відсотків українського жіноцтва Ва-

шінгтону. Впродовж своєї каденції управа відбула 4 засідання і зорганізувала 5 ширших сходин членок, із пересічною участю 15—20 членок. Вона уладила: а) український Великодній показ у рамках міжнародного фестивалю; б) Свято Матері; в) вишивані дитячі вечерниці; г) просфору; г) святочне закінчення праці Світлички; д) відзначення 5-річчя Відділу з показом української історичної ноші; е) дві доповіді. Світличка Відділу, що охоплювала 18 дітей у віці 3—5 років: а) співпрацювала зі школою українознавства; б) уладила 4 дитячі імпрези; в) зорганізувала дитячу бібліотеку. Відділ мав у приходах: 3,155.84 дол., у розходах: 2,720.78 дол. Нова управа перебрала: 434.86 дол.

Нововибрана Управа Відділу уконституувалася, як слідує: голова — Тереса Царик; заступниця — Ольга Рибак; прот. секретарка — Роксоляна Яримович; кор. секретарка — Христіна Пацлавська; секретарка — Марія Кормелюк; референтки — організаційна Оксана Лев, культ.-освітня Ярослава Оришкевич, імпрезова Ірина Ставнича, мистецька Емілія Прощинська, виховна Лідія Ярошевич, сусп. опіки Степанія Дячок і Степанія Копко, пресова Софія Кушнір, зв'язків Софія Задорецька, господарська Марія Дир, Богданна Гелета і Тамара Витковицька, члени Управи.

Контр. Комісія: Христіна Пацлавська, Мирослава Скасків, Анна Канда.

Впродовж шістьох місяців, з яких три треба відчислити на мертвий літній сезон, новообрана Управа відбула 6 засідань та зорганізувала 4 ширші сходини членок. На двох із них були зачитані доповіді: „Княгиня Ольга“ (Ірина Ставнича) і „Жіночі статеві гормони в природі та в медицині“ (д-р Гріфо-Ясінчук).

Дня 4. квітня ц. р. Дитяча Світличка виступила на телевізійній програмі 7-го каналу з гагілками, піснями і забавами, на тлі українського Великоднього стола й короткої доповіді про українські Великодні звичаї.

Дня 11. травня ц. р. уладжено дуже добре підготоване, оформлене й виведене Свято Матері, з участю Дитячої Світлички, школи українознавства і Пласту, яке в своїй другій частині було „дитячими вишиваними вечерницями“.

Дня 25. травня ц. р. Відділ уладив виставку образів мистця Зенона Онішкевича.

На порозі осінньо-зимового сезону,

який буде започаткований Ширшими Сходинами членок (28. вересня), доповіддю д-ра Гаврилюка „Мої враження з В'єтнаму“ (5. жовтня) і Вишванними Вечерницями (18. жовтня), Управа Відділу обмірковує справу побільшення числа членів, особливо приєднання жінок наймолодшої генерації та справу поглиблення й урізноманітнення змісту праці, з особливим наголошенням проблематики національного виховання.

Софія Кушнір
пресова референтка

БРОНКС, Н. Й.

Огляд праці 82 Відділу СУА

Хочу подати в хронологічному порядку хід праці, яку виконав наш Відділ на протязі першого півріччя 1969 року.

Дня 22. березня на запрошення культурно-освітньої референтки п-ні С. Раковської загостила на наші ширші сходи п-ні Уляна Любович, авторка хвилюючих спогадів-нарисів про Казахстан. Наша Гостя на протязі двох годин читала свої потрясаючі спогади, що незабаром мають вийти окремою книжкою п. н. „Розкажу вам про Казахстан“.

Дня 23. березня виховна референтка п-ні Ірина Іванчишин перевела святочні сходи Гуртка Книголюбів, присвячені нашому найбільшому поетові Тарасові Шевченкові й його духовому послідовникові поетові Василю Симоненкові. Діти читали по правно вірші обох поетів, а дехто з них виготовив ілюстрації до прочитаних віршів. На цих сходинах був відчитаний також вірш сучасного поета Романа Завадовича, що він присвятив нашому Гурткові Книголюбів.

Дня 27. березня культ.-освітня референтка п-ні С. Раковська влаштувала при співпраці голови й інших членок Управи показ українського народного мистецтва в міській, американській бібліотеці в Паркчестер, Бронкс.

Дня 6. квітня старанням референток пп. Ірини Іванчишин і Софії Данилович відбулася в залі церкви св. Покрови показова лекція писання писанок, яку перевели з дітьми Гуртка Книголюбів пп. Марія Васьків і Софія Данилович.

Дня 20. квітня на запрошення культурно-освітньої референтки п-ні С. Раковської гостювали в нашому Відділі д-р Рогожинський і п. І. Раков-

ський, що виголосили дуже цікаві й актуальні реферати про наркотики й наркоманів. Присутні довідались про роди наркотиків, їх шкідливий вплив на здоров'я людини, про контрабандистів, що поширюють наркотики й боротьбу з ними, як рівнож про лікування наркоманів.

11. травня відбулося свято в честь Матері. Його підготували імпрезові референтки пп. Миськів і Гніздовська Діти віршами й співом ушанували своїх матерів.

14. червня відбулися ширші сходи п-ні Н. Чапленко. На цих сходинах відбувся панель, а радше роздумування над прочитаною книжкою Романа Іванчука п. н. „Мальви“. Участь брали пп. Н. Чапленко, М. Савчак, І. Іванчишин і С. Раковська.

На кінці того огляду хочу ще подати про зміни в новообраній Управі Відділу. На місце п-ні Політило, яка уступила із Секції суп. опіки, кооптовано п-ні Марію Васьків, а на вільного члена Управи — п-ні Надію Попель.

Наталія Клецов
пресова референтка

БЕТЛЕГЕМ, ПА.

Показ писання писанок. Ця наша кожнорічна імпреза відбулася 17. березня ц. р. у парохіяльній залі. Її попереджено оголошеннями і статтею в місцевій англомовній гаєті й розрекламовано в різних місцях праці та крамницях. Прибуло несподівано багато людей, переважно не-українців або українського походження в 3—4 покоління.

П-ні Діана Саврук короткою доповіддю про значення і символіку українських писанок розпочала цей вечір, а опісля англійською мовою пояснювала кожен технічний і мистецький витвір п-ні Патриції Винницької, що вправно писала писанки. Присутні запитували про різні таємниці виконання писанки, на що охоче і вміло відповідала п-ні Саврук.

Збоку в залі була розкладена виставка виробів укр. нар. мистецтва й літератури, якими захоплювалась публіка.

Під час програми продали ми багато писанок і писанкового приладдя, а потім смачним буфетом приймали гостей.

Школа українознавства. Наша громада мала і школи українознавства в

ній не було, коли ми три роки тому заснували Відділ. Нашим першим і головним завданням було — таку школу створити, щоб дати нашим дітям знання про Україну. Навчання переводимо в парохіяльній залі в тому часі, коли в окремій кімнаті священик учить релігії.

Наша школа начислює 26 дітей. Ми поділили їх на групи відповідно до

Із показу писання писанок у Бетлегемі:

П-ні Патриція Винницька (зліва) показує писанку своєї роботи, а п-ні Діана Саврук пояснює техніку писання UNWLA Branch 91 in Bethlehem, Pa., arranged an Easter egg demonstration

віку і знання української мови в такому порядку:

1-ша кляса — 8 учнів, діти у віці 6—8 років, підручник — Буквар Кисілевського.

3-тя кляса — 2 учні, діти у віці 9—11, читанки різні, граматика Романенчука, історія України Крип'якевича.

5-та кляса — 6 учнів, діти у віці 12—18, 5-та читанка Кисілевського, та ж історія України, географія Дольницького й легка література.

1. англомовна кляса, 4 учні у віці 6—8, підручник Білаша.

2. англомовна кляса, 6 учнів, підручник Славутича й інформації про історію, географію і культуру Укра-

(Докінчення на обг.)

ДО ХІ. ЛІТ. КОНКУРСУ СФУЖО

Жанр новели відомий в європейській літературі від 16 ст. з часів Дж. Бокачіо, творця-піонера психологічної прози у світовій літературі. Творча уява, винахідливість, людяність і щирий психологізм, що коринився у любові автора до чарівної Фіяметти, втілились у його Декамероні, який став прообразом для короткого прозового твору в виді закінченої мистецької цілоти.

У новітніх часах світова література виявила блискучих представників цього жанру, як напр. Павл Гайзе, Т. Шгорм, Г. Келлер у німецькій, Г. де Мопассан у французькій, Едгар Елен По, Дж. Стейнбек, В. Фолькнер, Е. Гемінгвей в американській, А. Чехов у російській і М. Коцюбинський, О. Кобилянська, В. Винниченко, Г. Косинка, М. Хвильовий в українській. Всі ті творці шукали в цім виді короткої прози своєї форми вислову, відзеркалювали дух своєї доби, свого національного підґрунтя і своєї особовости.

Однак невід'ємним елементом доброї новели залишились такі характерні якості цього жанру, як: тонка психологічна тканина, сильними рисами, без зайвих описів зарисована постать героя, єдиний у сюжеті, але можливо гострий конфлікт, що якимсь, радше несподіваним зворотом вирішує долю героя і є пуантою даного сюжету.

Новела своєю композиційною прозорістю приневолює читача до аналогічних переживань із автором, дає змогу переломити подане автором крізь призму сприймання читача. Ця своєрідна механіка структури новели нелегка, тому що між природністю і штучністю подачі мистецької правди є невидимі на око межі. Та читач сприймає і розпізнає їх здебільша підсвідомо. Адже згідно з св. Августином людська природа не лю-

Два церковні З'їзди

Недавно українське поселення у вільному світі пережило замітні події в житті української Церкви. У днях 12.—14. вересня ц. р. відбувся Надзвичайний Собор Української Автокефальної Православної Церкви в околиці Мюнхену, а в днях 29, 30 вересня — 4. жовтня Синод Єпископату Української Католицької Церкви в Римі. Обидва З'їзди винесли далекосяглі рішення.

Численністю присутніх та далекосяглістю постанов цей другий З'їзд переважав. На це зложився не тільки факт посвячення Собору св. Софії, що став врочистою подією навіть у багатому на всякі врочистості Римі, але й та обставина, що головною темою нарад Синоду було ухвалення конституції Українського Католицького Патріярхату. А це означає — незалежно від дальшого перебігу справ — розбудову Української Католицької Церкви до помісної церковної спільноти та безпеку її розросту у вільному світі.

Та незалежно від розміру і засягу — обидва церковні З'їзди були великим осягом у нашому духовному житті. Вони стверджували єдність і цілеспрямованість Української Церкви, її готовість до великих завдань, що ними її наділив Господь Бог і ясно визначений шлях до мети, — підтримки українського народу у його визвольному змагу. В обох З'їздах слідна була суцільна співдія і підтримка мирян. Як у Соборі УАПЦ, так у посвяченні Собору і Синоді УКЦ наша громадськість була живо зацікавлена. У нарадах Собору бра-

бить світла, що осліплює, ані гамору, що глушить; людина знаходить радість у ритмічності і гармонії.

Н.

ли участь численні делегати різних наукових і громадських установ. У Синоді теж були представники мирян. З радістю стверджуємо, що у них взяли участь також визначні представниці нашого жіноцтва, а саме — проф. д-р Наталія Полонська-Василенко у Мюнхені і інж. Стефанія Пушкар у Римі.

Не можемо забирати становища до постанов чи рішень цих церковних З'їздів, бо це не входить у завдання громадсько-суспільної установи. Та не можемо відмовити собі радісного ствердження факту, що Собор УАПЦ у Мюнхені виявив своє ставлення до Єкуменічного Руху і вислав привіти до українських Католицької і Євангеліцької Церков. Також і в часі Синоду УКЦ голова Українського Християнського Руху, з'ясував настанову католиків-українців до своїх православних братів. Ці жести виявляють приязне відношення цих двох найвищих церковних З'їздів до себе, а це віщує скріплення атмосфери взаємної пошани і довір'я.

Українське жіноцтво є половиною нашого суспільства і то такою його частиною, що глибоко і віддано пов'язана з життям української Церкви. Тому ці події та ближчий чи дальший відгук у нашій громаді воно живо підтримує і переживає. Серед паломниць, що брали участь у посвяченні Собору св. Софії у Римі, була велика частина жіноцтва, а прибуло воно також численно з наших поселень у Чехословаччині і Югославії.

Тому Світова Федерація Українських Жіночих Організацій відмічує відбуття обох церковних З'їздів як важливий етап нашого життєвого й національного розвитку.

П-на Ольга Даниляк
Social worker Olga Danylyak who is
conducting a Welfare Bureau in Tor-
onto, Canada

У ПРОВІДІ СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ

В крузі співробітниць СФУЖО знаходиться від довшого часу одна молода жіночка постать. Її не бачимо в списку Управи чи на нарадах і засіданнях. А все ж її праця тісно пов'язана з однією ділянкою праці СФУЖО, а саме з суспільною опікою. Це є голова Комісії Сусп. Опіки при СКВУ, п-на Ольга Даниляк.

Вона походить із патріотичної української родини і навчалась у Рідній Школі, яку в тому часі вела Стефанія Савчук, містоголова СФУЖО. Студіювала суспільну спіку, яку закінчила зі ступнем М.А. в університеті Торонто. Один рік студій провела в Бельгії, що їй дало погляд на систему сусп. опіки в Європі. В часі студій була активною в студ. житті.

Коли в 1960 р. Комісія Сусп. Опіки при СФУЖО задумала розгорнути працю, запрошено її до того — на пораду п-ні Савчук — як молодого фахівця. Розглянувши можливості допомоги в канадських допомогив організаціях, Комісія стала на становищі, що є конечна потреба творити Бюро Порад, які давали б вказівки, куди в разі потреби треба звертатися і, коли потрібно, полагоджувати потребуючим справи в харитативних установах. Як першу практичну спробу в Канаді рішено таке Бюро Порад урухомити при ССУК в Торонті. За згодою голови ССУК Маркіяна Охримовича мгр. Даниляк зорганізувала таке Бюро Порад в 1961 році й веде

його безкорисно по сьогоднішній день.

Незабаром виявилось, що Бюро потребує допоміжних сил. У тій цілі зорганізовано Добровільну Жіночу Допомогу, яку очолила п-ні Олександра Ковальська. Для членів ЖДС (около 30) О. Даниляк зорганізувала ряд доповідей у формі панелів, в яких обзнайомила їх із завданнями ДС і підходом до клієнтів та побудовою канадської суспільної служби.

Тепер мгр. Оля Даниляк є орг. референткою Суспільної Опіки Українців Канади, а в канадській сусп. опіці займає пост керівника відділу опіки над дітьми й є інструктором практикантів-студентів суспільної праці. Та найвище признание одержала, коли Секретаріат СКВУ доручив їй очолити Раду Суспільної Опіки, в яку входять представники сусп. опіки громадських централей у різних країнах.

З'ІЗД ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНОК БЕЛЬГІЇ

Дня 15. травня ц. р. З'їзд ОУБ у Брюсселі розпочався Богослуженням. Його відкрила довголітня голова ОУБ п-ні Зінаїда Витязь. Після формальних точок З'їзду п-ні Слава Стецько виголосила доповідь на тему „Проблема України в світі та боротьба українського народу на рідних землях і участь у ній жіноцтва“. Слідували звіти Управи, що виказали оживлену діяльність організації. На внесок президії обрано почесними член-

ками ОУБ п-ні Іванну Петрів із Канади і п-ні Т. Билину з Бельгії.

До нової Управи увійшли — інж. З. Витязь, голова, пп. С. Сидор і П. Галабурда, заступниці, п-ні Н. Красюк, секретарка, п-ні І. Коваль, скарбничка. Члени Управи — пп. А. Феник, К. Раб, І. Фірман, К. Бойко, В. Хома, заступниці — пп. К. Фединак, Я. Чепак, П. Петрик, А. Костишин, А. Сохацька.

Контр. Комісія: пп. Л. Лиско, голова, Т. Івасюк і В. Деркач, члени, А. Микитин, заступниця.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

З сумом повідомляємо українське організоване жіноцтво про те, що 6. липня ц. р. відійшла у вічність членка нашої Управи, бл. п. Олена Трофимовська-Кононенко.

Як правник і статистик вона працювала в Україні в різних ділянках свого знання. На еміграції в Мюнхені стала членкою ОУЖ і очолювала делегатуру Мюнхен-місто. Переїхавши до ЗСА стала членкою Союзу Українок Америки й Українського Православного Сестрицтва. Увійшла до Управи СФУЖО, як референтка економічних справ і в тій ділянці віддала українському жіноцтву великі прислуги. Була також членкою Управи Об'єднання Українських Православних Сестрицтв.

У похороні, що відбувся 9. липня в Бунтоні, Н. Дж., від Управи СФУЖО попрощали Покійну д-р Наталія Пазуняк і Лідія Бурачинська.

УПРАВА СФУЖО

ХІ. Літературний Конкурс СФУЖО

З ініціативи і фундації радної м. Дітройту Марусі Бек, створено при СФУЖО літературну нагороду. У виконанні тієї постанови проголошуємо оцим

ХІ-ий ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС СФУЖО.

Предметом Літературного Конкурсу є новела, себто невеликий розповідний твір про якусь незвичайну життєву подію з несподіваним закінченням.

На нагороду призначено по 100 дол. за два рівнорядні твори.

Учасницями Конкурсу можуть бути жінки-письменниці або всі, що хотіли б ними бути.

На бажання фундаторки обидві рівнорядні нагороди, по 100 дол. кожна, будуть призначені — одна для учасниць Конкурсу нижче 35 літ віку, а друга для учасниць вище того віку.

Реченець Конкурсу — 31. березня 1970 р.

Надіслані твори розгляне Мистецьке Жюрі в складі: Оксана Генгало, Мирослава Знаенко і Микола Понеділок.

Конкурсові твори слід надсилати в трьох примірниках під псевдонімом, подаючи справжнє прізвище авторки в запечатаній коверті на адресу Централі СФУЖО, з допискою „Для Комітету Літературної Нагороди“ та зазначенням „до 35 літ віку“, або „вище 35 літ віку“.

WFUWO — 4936 N. 13th St., Philadelphia, Pa. 19141

На сторожі здоров'я

Роман Міхняк

Здорове харчування

Основою здоров'я людини є раціональне харчування. На жаль у щоденній нашій їжі не додержується цього. На різних наших пікніках, чайних вечорах, у буфетах також немає здорових харчів. У наших журналах є багато приписів, як готувати смачні страви. Але в цих стравах надмірно багато яєць, масла, сметани, свинини, цукру. Напр. у приписі про сирник сказано, що сир є дуже здоровий, бо має мало ситі (товщу), а багато білка. Але як до нього додати 30 жовтків, $\frac{1}{2}$ ф масла, $\frac{1}{2}$ ф цукру, то цей сир перестане бути не тільки здоровим, але й стане небезпечним для здоров'я. Холестерол, що є в жовтках, у маслі і надмірі цукру, є великою загрозою. Таких приписів багато.

Одна вечера, багата на холестерол, може викликати вночі удар серця. Є багато людей, головно чоловіків, що мають розвинену склерозу, багато холестеролу в крові, надмірну вагу і для них харчі з надміром холестеролу дуже небезпечні. Проф. Джон Юдкін із Лондонського університету, спеціаліст у ділянці харчування, каже що цукор може бути головною причиною серцевих недомагань. Цукор небезпечніший за сить (товщ). Цукор буде товщеву тканину на внутрішніх стінках коронарних артерій, а це може викликати сніп або удар серця.

Досліди виявили, що самі вуглеводи (картопля, каша, хліб) без цукру не збільшують холестеролу, а з цукром збільшують. Тимто цукор треба обмежувати.

Харчі треба так добирати, щоб мали якнайменше хемікалій. Німецький дослідник пістряка проф. Отто Варбург оголосив 1954 р., що вибілюване (bleached) борошно (мука), має хемікалії, які нищать вітамін і деякі амінокислоти, з яких збудована протеїна. По тій заяві заборонено в Німеччині вибілювати борошно. З огляду на те

не слід уживати вибілюваного борошна (на опакуванні це зазначено).

При нераціональному харчуванні чоловік уже по сороківці може вмерти на удар серця, а присуд смерти видає власна жінка.

Українські жінки повинні рішуче перемінити цей спосіб харчування на такий харч, що відповідає вимогам сучасної науки. Найкраща кулінарна вмільсть не має ніякої вартости, якщо вона не служить здоров'ю. Жінки є відпорніші на такі загрози, бо на удар серця вмирає в 4—5 разів більше чоловіків як жінок.

Знаний спеціаліст серцевих недомагань д-р П. Вайт у своїй статті п. н. „Тримай свого чоловіка при житті“ (Cleveland Press із 15. лютого 1966) заявляє, що в ЗСА є 9 мільйонів вдів і кожного року прибувають нові з причини смерті їх чоловіків на удар серця. Д-р Вайт звертається до жінок і каже, що вони можуть змінити цей невідрадний стан. Звертає увагу на такі основні справи:

1. Пожива не повинна мати більше кальорій, як організм може їх спалити.
2. Не слід уживати тваринних товщів, тільки рослинні олії.
3. Старші віком люди потребують менше кальорій, як молоді.
4. Слід дбати про постійну фізичну активність.
5. Обмежити курення до мінімум.
6. При надмірній вазі старатися досягнути нормальну.
7. При різних недомаганнях треба бути весь час у контакті зі своїм лікарем.

Нам треба модерної української куховарської книжки, яка узглядноувала б усі потреби нашого здоров'я. Редакція Нашого Життя могла б розписати конкурс або призначити комісію, що виготувала б відповідний матеріал про гігієну харчування.

Видання такої книжки з відповідним вступом, з численними приписами, ілюстраціями на добрім папері розійшлося б швидко і видавництво не відчуло б якогонебудь фінансового обтяження. Отже у змаганні до кращого здоров'я українське жіноцтво може відіграти велику роллю.

Куховарські назви

НА БУКВУ П

У дослідах над назвами на літеру П виринув ряд слів, що були пропущені в попередніх числах. Подаємо їх додатково тепер, заки станемо продовжувати назви на букву Пі.

Паленка — рід горілки.

Паленіця, паленіна — рід прісного коржа.

Паленя, паленичка — рід вівсяного хліба.

Палянка — корж із вівсяного борошна.

Пальчики бісквітні, бішкопти (поль.), дрібне печиво з бісквітного тіста (lady fingers).

Пальчики солоні — дрібне печиво до горілки.

Пальчики картопляні — рід картопляних галушок видовженої форми.

Памолотка — вершки, солодка сметана на Бойківщині (подала О. Залізник).

Пельмені (фін.) — маленькі варенички з м'ясом.

Перекладанець — рід солодкого печива.

Півкільце, кільце — форма крайної городини чи садовини. Моркву пократити в кільця або півкільця, а не в „плястерки“

Підпінок — проста горілка.

Підстегник, голінка — частина ноги туші (shank).

Пінник — солодка печена страва зі збитими білками (souffle).

Н. Ч.

ГОСПОДАРСЬКІ ПОРАДИ

Варивши картоплю, додайте до води трохи кропу, або зубок часнику чи трохи цибулі. Буде смачніша!

Цілі жовтки яєць, не використані відразу, зберігаються свіжими, якщо їх покласти в горнятко і залити невеликою кількістю води.

Користаймо з досвіду

Святочне печиво

Господарська Комісія США, яка діє під проводом п-ні Ірини Кашубинської у Клівленді і підготовляє приписи для Нашого Життя, задумала нове потягнення. Звернулася до молодих господинь із проханням — поділитися своїм досвідом. І ось маємо цікаві зразки печива, що повинно бути в українській хаті з нагоди Різдва.

Перекладаний медяник

Потрібно:

- 6 яєць, відділено (середніх)
- 1½ горнятка цукру
- ½ горнятка олії (оливи)
- 1½ горнятка меду (1 фунт)
- 1 горнятко кип'ячої кави
- 2 ложечки соди до печення
- 1 ложечка порошку до печення
- 3 горнятка борошна (муки)

Спеції

- 1 ложечка цинamonу
- ¼ ложечки гвоздиків
- ⅓ ложечки „крім оф тартар“ до білків при збиванні шуму

Жовтки втерти з цукром, додати олію і мед. Коли добре втерте, додавати при зменшеній скорості на перемену просіяне з порошком борошно і каву з содою до печення. Соду додати до міцної кави (2 ложечки спорощкованої кави на 1 горнятко окропу) у більшому горнятку, бо сильно пиниться. Дальше додати спеції та легко ложкою вмішати шум із білків. Пекти три коржі на дуже сильно намащених листах (бляхах) 12 × 18 або чотири круглі 12" у вигрітій печі при 325 ст. впродовж 20 хвилин. Масу, що чекає на печення, покласти до холодильника. Коли спечене, обкромити боки і зараз вивернути на решітку або на дощочку, вистелену паперовим рушником. Тоді папір втягне товщ, а корж не прилипне.

Перекладки:

1. Маса шоколядова і склиця

Потрібно:

- 1¼ фунта цукру-пудру
- 3 унції гіркої шоколяди
- 1 унція (¼ палочки) масла

около ½ горнятка гарячої води ваніля і рум

До просіяного пів цукру вляти воду, а дальше розтоплену шоколяду з маслом. Втирати, додаючи решту цукру і якщо потрібно, воду до густоти маси. Додати ванілю і рум для запаху і половиною маси злучити два коржі.

2. Маса горіхова

Потрібно:

- ⅓—½ фунта мелених горіхів
- 1 ложечка ванілі (рідина)
- ½ пачки ванілевого цукру
- 2 ложки штучних сухих вершків (сметанки)
- ¼ горнятка окропу

Горіхи вимішати з цукром звичайним і ванілевим. Зробити в тому заглибленні і туди всипати сухі вершки. Влити окріп і мішати ложкою, щоб замісити масу середньої густоти. Додати ванілю-рідину і коли потрібно, більше води.

Накладаючи горіхову перекладку, треба помастити корж винною мармелядою і нею її покрити.

До залишеної шоколядної маси додати води до густоти склиці і покрити медяник зверху і з боків. Кроїти 4 смуги по ширині і 16 кусників по довжині. Вийде 64 штуки.

Подає М. Кальба, Дітройт

Госп. Комісія США, у складі: І. Кашубинська, Т. Крижанівська, М. Яремко у Клівленді опрацювала ще один припис на традиційну Різдвяну страву.

Пампушки з часником до борщу (печені)

Потрібно:

- ½ горнятка картопляного пюре
- 1½ пачечки сухих дріжджів
- 1 горнятко теплої води
- 1 ложка цукру
- 1 ложечка солі
- 6 горняток борошна (муки)
- 3 ложки олії (оливи)

Дріжджі розробити в пів горнятку теплої води з цукром і 2—3 ложками борошна (муки). Коли підійдуть, додати 2 горнятка бо-

рошна, решту води і картопляне пюре, злучити і дати підійти (около 1 год.) Тоді замісити з рештою борошна, олією і сіллю тісто, густіше, як на вареники. Покласти, щоб підійшло подвійно. Виробляти кульки завбільшки в волосський горіх і класти густо на помащений олією лист (бляху). Пекти при 350 ст. впродовж 20-25 хвилин, щоб були рум'яні. Вийде около 60 штук.

Підлива

Потрібно:

- 4 горнятка окропу
- 1 мала головка часнику, потовченого і добре розтертого з сіллю
- 1 мала цибулина, дрібно посічена і засмажена на золотий колір із ¼ горнятком олії (оливи)

Змішати воду, часник і цибулю з олією, додати коли потрібно солі до смаку, а коли хто любить, трохи перцю, прохолодити і залляти пампушки на одну або півтори години перед поданням на стіл. Накрити і час до часу перемішати, щоб пампушки рівномірно втягнули підливу.

Порадник із городництва

Чому хворіє модерев?

У нашому городі є модерев, посажені 10 літ тому. Донедавна вони дуже гарно розвивалися і росли. Цього року з початком літа кінці їх шпильок почали кучерявитись і жовкнуті. Що може бути причиною того і як можна ту хворобу вилікувати?

Читачка з Міннесоти

Трудно є відповісти на запит, не маючи змоги оглянути галузку. До того не подано, чи це модерев європейський, американський чи японський?

Модерев потребує вільного місця, багато світла і вогкої, засібної у вапно землі. Не зносить надто сухого ґрунту.

Обпадають його — ржа (Rust) і (Wolly Aphis).

Тепер восени боротьба з ними безнадійна. Весною, у травні-червні, модерев, що розвивається, слід оприскати арсеновим препаратом (Арсенате оф лед). Можна придбати в городничих крамницях (спосіб ужиття на опакуванні). Вважати: сильна отрута!

Роман Коцик

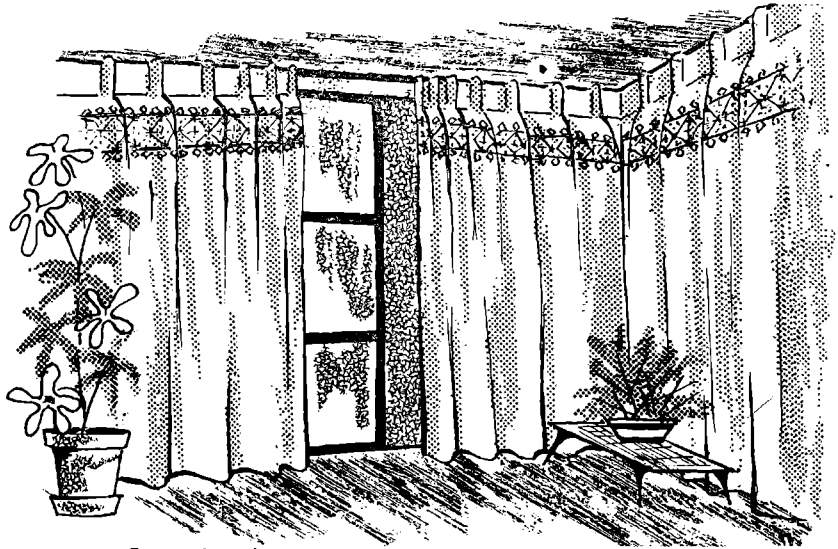
Українська ВИШИВКА

Вишивані завіски

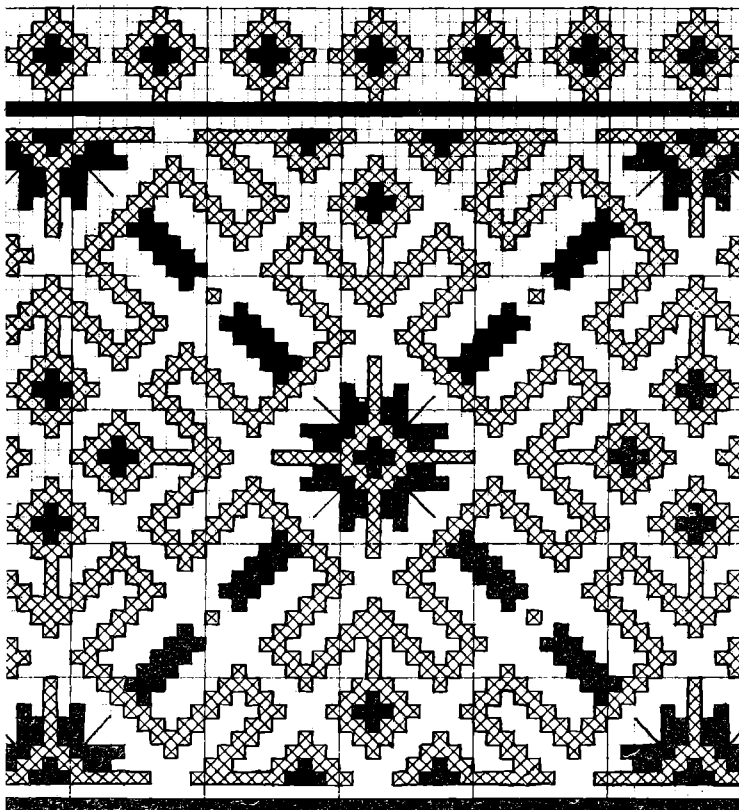
Здавалось би, що трудно вишити завіски в сучасному мешканні. Адже брукатові драперії вишивки не допускають, а взористий матеріал того не потребує. Та коли хочемо мати український узір у кімнаті, знайдемо вихід. Гладкий матеріал піскової, сірої чи іншої ясної краски може бути прикрашений вишивкою.

Ось розв'язка проекту завісок, що засуваються на ціле вікно. Для цього підбираємо найрадше матеріал „бир-лап“, що його нитки рівномірно ткані й їх можна рахувати. Якщо матеріал легший, тоді треба дати підшивку, коли тяжчий, тоді добре його злегка накрохмалити. Розмір завіски треба достосувати до величини вікна.

Вишивка. Підбираємо рідкий у виконанні взір, що не перевантажує завіски. Виконаний у двох красках. За-

Засувні завіски можна теж прикрасити вишивкою
Embroidered curtains

Взір для завісок
Design for the curtains

садниче резкольорування — чорне й червоне. Але залежно від обстановки і тканин у кімнаті ми можемо виконати його в інших комбінаціях, саме — брунатне з ржавим, зелене з жовтим, синє з голубим. Вишивати нитками Муліне або тонкою волічкою.

Делішній край завіски можна викінчити рубцем або нашивними тороками в красці вишивки.

Замовляйте
НОВИЙ АЛЬБОМ УЗОРІВ
Українські
Народні Вишивки

Видання СВА

Серія 3

Десять таблиць узорів
Взори з Полтавщини, Київщини,
Буковини, Яворіщини, Гуцульщини

Ціна 2 дол.

Замовляти в Централі СВА

- Ukrainian Woman -

Ukrainian Days in Rome

As reported by almost all Ukrainian papers recently, the last week of September was decidedly a "Ukrainian Catholic" week not only in Rome, but throughout the world, wherever Ukrainians have settled. We all remember the "uplifting of spirit" which our communities experienced last year during the visit of Josyf Cardinal Slipy. Some of this "uplifting" was relived when delegations and private individuals took part in the consecration of the Cathedral of St. Sophia in Rome.

What made this consecration so special was not only its location in the centre of Catholicism, though this fact had a bearing on its importance. The chief reason for the participation of Ukrainians the world over in these ceremonies was that the newly erected and consecrated Cathedral has become the focal point of Ukrainian Catholicism.

Just as since the 12th century the Cathedral of St. Sophia in Kiev symbolized Ukrainian Christian unity, this new St. Sophia shall symbolize our Ukrainian unity regardless of whether we live in Argentina or Australia. It will remind us that the old St. Sophia cannot be used for prayer, and that we may not be content until she is restored to her rightful place as a great church, not a mere architectural relic.

Another event, far-reaching in its consequences that took place immediately following the ceremonies at St. Sophia, was the long awaited, long desired Synod of Bishops of the Ukrainian Catholic Church. The most important item on the agenda of the Synod was the patriarchal structure of the Ukrainian Catholic Church. The Synod prepared and adopted a constitution of patriarchal structure and sub-

mitted to the Holy Father with a petition to elevate the Major Archiepiscopate to the dignity of the Kievan-Galician Patriarchate.

This resolution, considered in the light of the latest wave of religious persecution in all of the Soviet Union, but especially in Ukraine, asserts the right of our existence. It underscores not only our independence from the Moscow Patriarch (under which the Soviets claim we are), but also our wish to remain an essentially autonomous Ukrainian Church within the fold of the one Catholic Church. It expresses our wish to govern our own Church affairs, to assure a uniformity of our Rite regardless of where in the world we live. It will provide for a uniformity of authority in the Ukrainian Church without the undue interference of an essentially Latin Curia.

Lena Kostenko

And the world will say:

"You are a speck in me.

A brilliant pain in life's dark tribulation.

Your faith — the brink of an idealist's dream,

Your love — live coals of hallucination.

What can you do — a mixed-up child like you,

To help advance true progress of mankind?"

"I can give one life

that history may grind

with bloody wheels.

It will not be the first.

Perchance, one day,

when she has drunk her fill

of humor blood, she'll learn to drink pure wine:

Of love and peace, and lasting goodwill

To all the world

and to all mankind.

Translated from Ukrainian
by Tetiana Shevchuk

There were, of course, other matters discussed at the Synod. Matters which concern us all very deeply: the language of the liturgy, the preparation of future priests, dialogues with Orthodox Ukrainians, and others. Let us hope that now, once decisions have been made, they will be fully and speedily implemented for the good of our Ukrainian Church and Nation. M.O.

FILING RECORD

The Board Meeting of June, 1969 decided that filing records on our members should be introduced in our Branches. Each record will contain the name, address, telephone number and other data on each member. Similar records will be established at the Regional Council and Headquarters.

What to read

by Marty

Kolasky, John. **Education in Soviet Ukraine**; a study in discrimination and Russification. Toronto, Peter Martin Associates, 1968. Pp. 238.

What happens when a sincere Ukrainian Communist from Canada goes to the land of his ancestors to study the Ukrainian language and literature? John Kolasky, a Canadian high school teacher, with pro-Soviet sympathies, spent two years at the Shevchenko University in Kiev. He left for Ukraine believing that "it was a free republic in a voluntary union enjoying the widest freedom for development of its language, culture and customs." He returned to Canada with his illusions in shambles and his luggage filled with loads of evidence to the contrary. John Kolasky chose not to write a travelogue. Instead he produced a serious documentary study, full of meticulously researched data, statistical analysis, interviews and personal observations, which point out to the deliberate and systematic policy of intensified Russification in Ukraine.

Kolasky found "a planned discrimination against Ukraine and Ukrainians and a conspiracy against the Ukrainian language." To most Ukrainians in the free world, this by itself, alas, is not a revelation. From his own vantage point, however, with his special kind of inside knowledge Kolasky is able to present an extremely effective forceful indictment of the Russian linguistic and cultural policy. He does it with the wealth of detailed data, in an unemotional scholarly presentation, with the cold logic of facts, in a historical and comparative perspective.

Wisdom is sometimes nearer when we stoop than when we soar.

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛИСТОПАД, 1969

FAMED UKRAINIAN WOMEN

We frequently receive enquiries from our Branches asking for our help in selecting a patron from among the famous Ukrainian women of history. Even Branches who have already made their choice, often ask for information about the patron they have selected. Beginning in this issue we will publish brief biographical sketches about noted Ukrainian women in the arts and sciences, and leaders in community life. Whenever possible, we will also publish their photographs.

Natalia Kobrynska (1851-1920) is considered one of the pioneers and founders of Ukrainian women's organizations, especially in western Ukraine. She founded the first organization in 1884 in Stanislaviv. In 1887 she edited the first publication for Ukrainian women — called "The First Garland." In 1891 she called a women's convention in Stryi (Western Ukraine), at which the organizing of kindergartens was discussed, and she sent a petition to the Austrian Parliament demanding that high schools for girls be opened in Western Ukraine and that girls be admitted to universities.

She was also a writer, parti-

Ulana Kravchenko

cularly noted for her short stories.

Olha Kobylanska (1863-1942), a very popular writer. She wrote eight great novels (The Princess, Across the Bridge, The

Natalia Kobrynska

Soil) and numerous short stories stressing the psychological emancipation of women. She was very widely read and thus had a great influence on Ukrainian women in their desire for esthetic beauty, personal independence, education and idealism.

Her novel "The Soil" was made into a movie in the USSR and another — "Herbs Dug on Sunday" is now in the filming stage.

Ulana Kravchenko (1860-1947) — teacher, poet and a pioneer in women's emancipation. Her lyrical poems nearly always dealt with a woman's life. Besides several collections of poetry, she also wrote four books for children and her memoirs.

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.

4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141

FEATURE EXHIBITION OPENED BY OFFICIAL PRESENTATION

The afternoon of July 30th was a busy and colorful one at the Provincial Museum and Archives of Alberta. In the company of four girls in traditional Ukrainian costume, the Provincial President of the Ukrainian Catholic Women's League of Canada officially presented a magnificent collection of decorated Easter eggs to the Museum. In her remarks, Mrs. Michael Burt-nick stressed the importance of preserving heritage, and thanked the Museum for accepting their contribution to this endeavor. The Director, Mr. R. O. Harrison, in thanking her, remarked, that this Museum and Archives belongs to the people and that groups such as the UCWL are a very helpful source in the quest for preserving important aspects of our society.

These eggs display a very colorful and important aspect of the Ukrainian religious ritual. In 988 A. D. when the Ukraine accepted Christianity, the decorated Easter egg, formerly a pagan symbol of rebirth, found a central niche in the Ukrainian rituals of the new religion. Made during the beginning of Lent, these eggs go through a series of protective wax coatings and dye baths, producing some of the most detailed and varied designs imaginable. Each province, each village, and nearly every family has its own special rituals, symbols, meanings, and secret formulas which are faithfully handed down from mother to daughter.

The beauty of the Ukrainian Easter egg has long been noted, yet it is only recently that it has been recognized as a distinct branch of folk art. The symbolic designs are now studied and analyzed, for perhaps nothing better illustrates the Ukrainian feeling for beauty and form. The Provincial Museum and Archives is grateful for the donation of this fine representative collection of one of the cultures which has contributed to our nation.

Ukrainian Dishes

KUTYA

Holy Night Supper (Svyata Vechera) always begins with kutya in a ceremonial manner. To the Ukrainians Christmas is not Christmas without Kutya, a ritual dish and an integral part of the Holy Night meal, is served only during the Christmas cycle of holidays. Custom dictates that everyone must partake of kutya on Christmas Eve. The origin of this dish goes back to days immemorial when the early Ukrainians first cultivated wheat. It is a relic of customs practiced three thousand years before Christ. The exact meaning of kutya is not known. However, scholars of folklore generally believe that originally kutya was an important part of ancient religious rites and symbolized a spiritual unity of all the living and deceased members of the clan. It may also have been a ritual offering to the Sun God from whom came both the earth and the harvest.

Wheat for kutya must be prepared by removing the outer layer of bran on the kernels. The Ukrainian stores carry this prepared wheat at Christmas time. In distant communities it can be ordered by mail.

How to Cook Kutya

Wash the wheat thoroughly in a sieve under running water and soak it overnight in lukewarm water. Cook the wheat in the same water in which it was soaked. If necessary, add more water. Bring the wheat to a boil, cover, and simmer until it is very tender. This will take from 2-6 hours or longer, depending on the variety of the wheat and on whether or not the wheat is polished. Stir it a few times during the cooking. Salt the wheat lightly before cooking is completed.

While the wheat is cooking, wash about $\frac{1}{2}$ cup or more of poppy seed by scalding it with boiling water and draining it. Repeat this washing. Cover the poppy seed with lukewarm water and let it soak for about 30

minutes. Drain well in a sieve and then grind the poppy seed using the very finest blade. If a large quantity of it is ground for future need, mix it with some liquefied honey, heat it well in a double boiler, and then pack it into sterilized sealers. Seal, cool and store in a refrigerator.

To dress the cooked wheat, boil 1 part of honey with 2 parts or more of water, and then cool the syrup. Part of the honey may be replaced with sugar, if desired. Combine the syrup with enough cooked wheat to make a medium thin mixture. Kutia should not be thick. Stir in some ground poppy seed and cool the kutya. Serve in sherbet glasses or fruit dishes, and then garnish with a sprinkling of chopped nuts.

(From the book "Traditional Ukrainian Cookery" by Savela Stechishin. Published by Trident Press Ltd., Winnipeg, Canada).

SCHOLARSHIPS FOR GIRLS

Though we like to complain that we live in hard times, we realize in our hearts that we are far better off than most people in the world. Thus, we are often asked to help others. Certainly we cannot help everybody, we must choose where our help will be most effective. We think that you will agree that money spent on education is seldom wasted. We take educational opportunities for our children almost for granted. Yet in Brazil, there are girls, highly qualified, who cannot afford education beyond grade school. We would like, with the help of our membership, to establish scholarships for these girls. If you can help, let us know, and we shall send you all the details.

CULINARY TERMS

Beef steak — бифштекс
Beef potroast — тушкована печеня з яловичини.
Beef tongue — язык або лизень
Beef Stroganoff — яловичина a la Stroganoff

Олена Цегельська

З іменин малої Олі

Настав для малої Олі цей радісний день. Запрошені дівчатка гостились, потім співали і бавилися. Весело було дітям. Коли ж гостина закінчилася, і гості розійшлись додів, то мама пішла з Олею до гостинної кімнати, де вона звичайно вечорами щось цікаве розказувала. І тепер посідали на софі спочити. Мама розпочала розмову.

— Ти, Олю, сьогодні обходиш свято своїх іменин — а вже знаєш, що твоє ім'я „Ольга“. Це ім'я великої володарки Руси-України княгині і святої. От я тобі нині розкажу дещо із дитячих літ цієї княгині Ольги.

— Коли княжна Олюня була малою дівчиною, приблизно такою, як ти тепер, то жила у великому мурованому домі — палаті, що стояв високо на узгір'ї серед темних лісів-борів. Довкола палати були інші будинки і велике подвір'я. А ціла оселя оточена була високим муром для оборони перед нападами диких орд кочовиків. В домі було багато кімнат, здебільша з малими вікнами, тому в них не дуже було весело жити малій княжні. Як лиш була нагода, вона любила вибігати до великої кухні, що звалась пекарнею або челядною, бо тут перебувала челядь-служба. Там задержувались часто мисливці, якісь воїни, свої і чужі післанці у різнобарвних строях. Була там величезна піч, де стало горів вогонь — щось варилось, смажилось, шкварчало, пахло. Там було ясно, тепло і весело, та все можна було почути щось цікавого. Працювала там молодиця Ярина, що приводила із собою малу донечку Ксеню.

Ксеня мала в пекарні свій куток, де немов у власній хатці тримала свої іграшки: ляльку пошити з полотна, возик і фуркало-дзигу. Отож коли княжні Олюні ставало скучно у кімнаті, бо не мала

з ким гратися, то вона нишком-тишком забігала до челядної-кухні, бо це було їй заборонено. А там, за печею, хатка Ксені і її іграшки. І зачиналась чудова забава обох дівчаток. Але могла княжна забавитися тут лиш так довго, доки в кімнатах не запримічено, що її нема. А мала вона свою няню-пістунку і вчительку, які насилу забирали її назад у кімнати.

Часом теж бувало, що малій княжні вдалось в тайні привести Ксеню до кімнати. Тоді вона дозволяла Ксені погратись і потішитись чудовою порцеляною лялею, яку привезли купці з далекої країни. І тоді Ксеня від великої радості не могла слова промовити — лиш тулила до себе це чудо краси. Княжна Оля дозволяла їй потішитись, а по хвилині шептала — Йди вже до пекарні Ксеню, а то як з'явиться няня, то буде нам біда!

І так бувало забігають дівчатка в тайні до себе.

Аж одного разу Ксеня так затужила за лялею-кравею, що поти-хеньки, мов мишка, зайшла до кімнати княжни. Ухопила в обійми порцелянову лялю і давай голубити, пестити. В кімнаті в цей час не було нікого. Та вона мабуть чимось стукнула, а може заголосно говорила, досить що враз почулись кроки й отворились двері. На порозі з'явилась няня, вчителька, а за ними мала княжна: Ксеня так злякалась, що й сказати годі. Тулить лялю до себе і зі всієї сили бігом до дверей. Але у великій тривозі якось ноги не ті стали, поплутались, і дівчинка ба-бах! а ляля вихопилась їй із рук і з тріском розбилась на долівці.

— Ой, Господи, буде то буде малій Ксені! Миттю прискочила до неї няня, вхопила за суконку, поставила дрижаче дівчатко на ноги та давай лаяти, кричати: — Як ти сміла тут потайки приходити?

Дівчатка могли зустрічатись і гратись разом

Тут тобі раз на все заборонено! Іди до пекарні — там я тебе провчу! А твоя мама Ярина відповість за шкоду. Вже няня отворила двері до виходу, та княжна Оля прискочила і вхопила Ксеню за руки. — Пусту мою Ксеню! Вона в нічому не винна! То я завинила, бо закликала її гратися моєю лялею. Зараз пусти її і не посмія карати! тупнула ніжкою. — Я сама іду до моїх батьків — нехай мене покарають!

Няня злякалась не на жарти і відступила від Ксені. А княжна враз із Ксенею поспішила у велику прийомну салю, де стала перед своїми княжими батьками.

Князь та княгиня терпеливо вислухали розповіді своєї доні. Їх зворушила щира приязнь обох дівчаток, та добрий вчинок малої княжни. Не сварили, ні не карали нікого.

І що ж далі було? Дівчатка повернулись до кімнати, де незабаром з'явилася мама Ксені, Ярина. Вона гарно обмила свою доню, заплела кісоньки і вбрала у пишній вишиваний стрій, подарований княгиною. Від тоді було дозволено обом дівчаткам бути разом. При молитві, і при праці, і при забаві. А гралась вони тим часом лялею Ксені, її возиком та фуркалом, аж поки купці не привезли ще кращої і більшої лялі.

Так закінчила мама свою розповідь малій Олі в день її іменин.

М. Ф.

Д О Щ И К

**Паде, паде дощик
Мищі на хвостик,
Киці на кожушок,
На жучків і комашок.**

**Ллється мов з коновки
Мені на головку,
Псові на лапки —
— Утікаймо до хатки!**

**Комашки й жучки
Втекли під листок,
Мишка скоро під кущик,
А кицю у хату пушу.**

**Ти ж, песику, не журись,
Нашу хату стережи.
Дам чобітки й капелюха,
Будуть сухі лапки й вуха.**

К о л о с о к

Українська народня казка

Жило-було двоє мишенят Круть і Верть та півник. Мишенята тільки й знали, що співали та танцювали, крутились та вертілись. А півник, тільки починало світати, схоплювався, спочатку всіх піснею будив, а потім брався до роботи.

Одного разу замітав півник подвір'я і побачив на землі пшеничний колосок.

— Круть, Верть! покликав півник. — Гляньте, що я знайшов!

Прибігли мишенята й кажуть:

— Його треба обмолотити!

— А хто це зробить?

— Тільки не я! — закричав Круть. — Тільки не я! — закричав Верть.

— Добре, сам зроблю, сказав півник. І взявся до роботи. А мишенята почали гратися.

Скінчив півник молотити і гукнув:

— Гей, Круть, Верть, глядіть, скільки я зерна намолотив! Прибігли мишенята і запищали: — Треба зерно до млина віднести, борошна намслоти.

— А хто понесе? — спитав півник.

— Тільки не я! — закричав Круть. — Тільки не я! — закричав Верть.

— Гаразд, сказав півник, — я віднесу зерно до млина. Узав собі мішок на плечі і пішов.

Повернувся півник додому, знов кличе мишенят:

— Сюди Круть, сюди Верть! Я борошно приніс.

Прибігли мишенята, дивляться, не нахваляться: — От так півник! От так молодець! Тепер треба тісто замісити та пироги спекти.

— Хто міситиме? — спитав півник.

А мишенята знову своє — що не вони. Подумав півник і каже: — Мабуть мені доведеться.

Замісив він тісто, розпалив піч. А як піч витопилась, посадив у неї пироги. Мишенята теж часу не гають: пісні співають, танцюють.

Спеклися пироги, півник їх виїняв, поклав на стіл. А мишенята тут, як тут. І кликати їх не треба.

— Ох, і зголоднів я! — пищить Круть. — Ох, і їсти мені хочеться! — пищить Верть. І швиденько сіли за стіл.

А півник їм каже: — Стривайте, стривайте! Ви мені спочатку скажіть: хто знайшов колосок.

— Ти знайшов! — голосно закричали мишенята.

— А хто колосок обмолотив та у млин поніс?

— Теж ти, тихо відповіли мишенята.

— А пироги хто спік?

— Все ти, все ти... — ледве пропищали мишенята.

— А ви що робили? — Що відповісти мишенятам. І сказати нічого.

Почали Круть і Верть вилазити з-за столу, а півник їх і не затримує. Нема за що таких нероб пирогами частувати!

ОСІННІ ВІНОЧКИ

**Летять, летять листочки
в саду в усі куточки.**

**Летять- летять, кружляють
і землю застеляють**

**Гарненькі килимочки
лягли в усі куточки.**

**Летять листки барвисті
червоні й золотисті.**

**Ловить оті листочки,
сплетить собі віночки!**

Г. Чорнобицька

СІРИЙ ЗАЙЧИК УМИВАЄТЬСЯ

Г р а

Діти стають у коло, або сидять колом на стільчиках. Одну дитину вибирають „зайчиком“ і вона стає всередині. Усі промовляють з учителькою:

**Зайчик сірий умивається,
Видно, в гості він збирається,
Вимив носик,
Вимив хвостик,
Вимив ухо,
Вигер сухо.**

Зайчик виконує рухи відповідно до тексту. Потім стрибає на обох ногах — іде в гості до будь-кого з дітей, які стоять в колі і вони міняються місцями. Гра кінчиться, коли зміниться 5—6 зайчиків. Можна зробити шапочку з вушками, яку вдягає дитина, яка виконує роллю зайчика.

ВОЯЦЬКИМ ШЛЯХОМ

Коли я проходила містом, до мене підійшов гурт жінок із хрестами на грудях, що запрошували до себе на квартиру. Я зразу пізнала, що це жидівки й на моє питання, чому вони так прикрасилися, почувала, що це для охорони перед пімстою за те, що їхні чоловіки билися проти нас. На квартиру вони просили мене очевидно теж із метою, щоб мати безпеку. Про мене вони вже чули від своїх людей із інших міст і мали повне довір'я. В них я й перебула тих кілька днів нашого спочинку.

У поворотній дорозі

Зміряли ми на Полтавщину, обминаючи Харківщину. Великих боїв уже не було, робили ми тільки рейди. Ніде довго задержуватись не могли, тим більше, що почалась відлига, а мостів не було. Треба було спішитись, щоб перейти Дніпро по льоду. Цей Похід всеж таки лишив свій слід, хоч перемога вже нашою виключною метою не була. Наша поява все таки підтримувала загальне населення, зокрема його зростаючу свідомість. Це був доказ, що українська армія існує і діє. Населення нас у більшості радо й тепло зустрічало, і як могло, так виявляло своє почуття солідарності з нами. Гостили, обдарували цінними не тільки для нас, але й для них припасами, стерегли й охороняли нас, справляли куди безпечніше йти, остерігали перед небезпекою, давали нам змогу відпочати.

В тому часі (березень 1920 р.) до нас прибув як зв'язковий із нашим урядом Ісаак Мазепа. Сам він був тоді прем'єром міністрів Уряду УНР, але до нас прийшов перебраний за дядька, з клунком на плечах, із ципком у руках. Нам він приніс розпорядок повороту. Хотіли охоронити нас перед зайвим винищенням. Ми широ зраділи, бо ніде прави діти — були тоді вже крайньо втомлені і вичерпані. А головне, що хотілося якось більш раціонально й продумано вжити нашу силу.

Повертаючись, ми просмикнулись між большевиків і денікінців і нагоди до бою не шукали. На наше щастя вони були дезорієнтовані і нападаючи, часто не знали на кого натикаються. Нам це було вигідно, бо провокувало ворогів до взаємних ударів, а ми в той час могли безпечніше йти. Таким чином деякий час ми обмежувались малими боями.

Але коли ми дісталися вже до Ананіва на Поділлі, то большевики стали наступати на нас з усіх сторін. На щастя наше вони не вдарили усі разом, бо ми не були б у силі встоятися. Кожна частина наступала на нас окремо та в інший час, так що бій був затяжний, та й дуже важкий. Коли ми доходили до останнього зудару, то наші люди й коні до того були

вичерпані, що ледве могли ворушитись. Тому й дістали ми приказ полягати й не стріляти доки вони зовсім близько не підійдуть. Вони нас добре бачили і стали наступати з окликом „Ура!“ А ми лежали без руху у важкому нервовому напруженні. Вони бігли, падали, спотикалися, бо були напевне в меншому напруженні, але все таки дальше наступали. І вкінці наш безрух і мовчанка подіяли на них. Підійшовши на сто метрів віддалі, вони несподівано заломилися, повернулися і стали втікати, хоч ми не дали до них ні одного стрілу. Тоді ми зірвались і крикнули „Слава“, але наступати вже не було на кого. Таким чином ми чудом чи зручністю урядувались, бо до наступу, а навіть оборони вже не мали сил.

Ми повернули на містечко М'ястківку, але довго там не задержувались, бо треба було йти з допомогою Ю. Тютюнникові, що зайняв недалеко позицію і вже бився. Довелося включитися в завзятий бій. Наша допомога була успішна, бо большевики почали відступати, але в той же момент ми дістали вістку, що большевицький роз'їзд напав на наш обоз у лісі. Мій чоловік кинувся з півсотнею виручати. Большевицька частина була невелика й уступила. Та ми були свідомі, що місце нашого сховку їм відоме і що можна чекати наступу більшої частини. Тому ми відступили далі, шукаючи змоги кінцевого відпочинку.

Як тільки ми спинилися, я рознуздала коня, взяла поводі в руку і лягла під копицю сіна. Заснула відразу дуже твердо й прокинулася шойно від пострілів кругом. Здавалося, що ми окружені, а де саме вороги, а де наші, я зорієнтуватися не могла. Оставалось поїхати навмання в тому напрямі, де було найбільше тихо. На полі я нікого не побачила, а була до того вичерпана, що вже не хвилювалася. Хоч кожен із нас найбільше боявся того, щоб ворогові живим не попасти в руки, а я ж була зовсім сама. Проїхавши кілька кілометрів, я перечекала якийсь час, щоб збагнути, чи не наближається сюди стрілянина і тоді знов рознуздала коня, трохи відпустила попругу, а сама лягла у рів при дорозі, щоб зайво помітною не була. Мені здавалось, що зможу слідкувати за відгуком пострілів і коли провидниться, тоді зможу шукати дороги до своїх, що були в бою. Та втома була сильніша мене і з поводями в руках я заснула знов.

І яке було моє здивування, коли я прокинулася зранці! Уночі мусів довкола мене розгорітися бій, бо спокійне поле, де я вчора залягла, було наче зоране. Кругом мене повно всякого краму, побиті люди й коні. Тільки мій кінь дальше коло мене стояв. Я досі не можу уявити собі, як це могло статися! А вже що мого коня не забрали ані свої, ані вороги, або що він сам не відбіг (мене могли прийняти за

мертву). Друга річ, що він був майже так само як і я — безмежно втомлений і отупілий. Йому я дуже зраділа, бо це був мій найкращий друг, що все зо мною разом ділив небезпеку, наступ та оборону й часто здавалося, що нібито ми зрослися в одне.

Встала я, розглядаюсь і під селом побачила якісь вози. Чиї вони, наші чи ворожі не могла розпізнати. Тому важко було рішитися, чи краще мені ходитися, чи зближатися до них. Бачу, що дорогою прямує до них якийсь вершник. Одного я не лякалася, тому постановила під'їхати. Пізнала по однострою галичанина, отже й розговорилась. Це був післанець от. Шепаровича, що якраз їхав до нашого штабу. З ним я поїхала далі. Побачивши мене, всі широко зраділи, бо були певні, що я забита.

Наш Мазепинський полк спрямували окремо, як показалося — на терен, де була польська армія. До того часу нам не доводилось їх бачити, ані не знали точно, де вони билися в Україні. В той час вони вже поверталися з Києва. Щоб ще й від них не зазнати удару, довелося порозумітися з їхнім штабом. Вони подалися далі, отже з того боку ми були забезпечені.

Однак загроза від большевиків насувалася. Ми спинились біля села Вербка, де була для нас дуже незручна ситуація: село було в долині, а ворог окопався на горі і тим самим мав відкрите поле обстрілу. Та все ж нам треба було просуватись. Постановлено вислати підводи з раненими й припасами, а нам припало крити їх. Та про це треба було негайно повідомити штаб, що стояв у лісі. Мене післано туди з донесенням, хоч дорога з села до лісу була відкрита і тим дуже небезпечна. Великого бажання їхати я не мала, але черга припала на мене і приказ був приказом. Виконати його мусіла, хоч його якраз і видав мій чоловік.

Я пустилася навпростець до лісу і зараз же притягнула увагу ворога. Пізніше розказували мені, що в тому напрямку почала бити большевицька артилерія і гарматних стрілів було до двадцять. Як та коли я була контужена — не пам'ятаю. Потрясення вибухом близько розірваного вистрілу перекинуло мене разом із конем, що так і привалив мене своїм тягарем. Якби кінь був пошкоджений, я ніяк не була б змогла встати, а рятувати мене за тих умовин не міг би ніхто. На щастя він був цілий, звівся разом зі мною і так ми досягнули лісу. Нових стрілів на щастя не було. Бачачи, що я не в силі йти, наші підбігли з лісу до мене. Обидві ноги були в мене пошкоджені розтягненням і порванням сухожилля, на лівому коліні трісла ще й чашечка і все негайно поопухало. Страшно боліла мені голова, бо була важко контужена. Все це сталося на початку травня 1920 р. поміж селами Вербка і Качківка на Поділлі.

Тим назавжди закінчилась моя боева активність і військова служба Україні. Я втратила здібність не тільки до їзди верхи, але навіть до ходу. Довший час мене мусіли транспортувати возом. На щастя незадовго вдалося довести мене до Проскурова, де в лічниці як на тодішні часи я зазнала доброго лікування: бандажування ніг еластичними перев'язками і електризацію голови. Прикрій біль від того дещо зменшився і мені ніби почало легшати.

Зате наше загальне положення помітно гіршало. Большевики помирилися з поляками й таким чином мали змогу зосередити свої сили в наступі на нас. Отже нашим треба було готуватись до протиудару. Положення було критичне, бо це могло різно закінчитись, а мене в лічниці могло назавжди відрізати від своїх. Отже як тільки я дещо подужала, то використавши безпеку ночі, повернулась до своєї частини. Після Зимового Походу чоловіка відкликано з Мазепинського кінного полку і доручено йому перебрати запасовий кінний полк, що був у стадії формування. Пізніш цей полк приділено до першої бригади кулеметної дивізії, при якій був до кінця.

Наступ на большевиків був плянований якраз на слідуєчий день після того, як я повернулася. І ми з чоловіком розгубилися. Він поїхав уранці до Могилева Подільського, де мав відобрати замовлені для війська кожухи і чоботи. Тим часом большевики випередили нас і якраз у той день почали наступати. Під їх натиском частина, яка була над Дністром праворуч нас, перейшла границю на Бесарабію, що її вже окупували румуни. А ми були заскочені, на збройну допомогу на правому крилі числити вже не могли й таким чином були змушені відступати. Командант дав наказ спрямувати обози в напрямі Могилева Подільського. Із штабом дивізії і частиною чоловіка ми зустрілися аж над Збручем. Ми ж мусіли виминати зудару з большевиками й через те запізнилися. Над Збручем ходили поголоски, що має формуватися другий Зимовий Похід. Я зголосилася до от. Ю. Тютюнника, але він сказав мені ясно, що я вже до військової служби нездібна. Разом із іншими перейшла Збруч і пережила важкий момент передавання зброї. Наперед забрали нам поляки всю пальну зброю, хоч все ж таки на початок залишили нам кинжали та шаблі. Настала мовчазна, але драматична хвилина, коли прийшлося віддати і живого товариша — коня...

Нас самих не полонили, але інтернували. Навантажили тісно в товарні вагони й повезли. Поволі й довго їхали ми через Перемишль аж до Пикулович, де нас вивантажили. Тут був табір, в якому досі тримали полонених большевиків. Великої різниці в нашому положенні не було. Та довго ми там не були, нас скоро перекинули на Ланьцут. Був це вже принайменше український табір, в якому довгенько сиділи ті, що з нами в Першій Зимовій Похід піти не могли. Тих із нас, що прибули родинами, примістили в окремих домиках, а таких було нас 14 душ. Там і зустрічали ми наш перший Великдень поза рідною землею. Був він дуже невеселий. Наше положення безвихідне, настрій важкий, пригнічений. Про вигоди давно вже забули ми, а тепер ще й утратили свободу руху та можливість активності. А в той час докринавлювалась Україна...

А потім пішли дальші етапи нашої мандрівки. Табір у Сшалкові, праця лісоруба в Татрах, кельнерування у Празі. Вкінці студії на філософічному факультеті, але й недуга туберкульози, що вимагала довгих років лікування. І вкінці, як останній подарунок судьби — поворот на рідну землю у 1941 р. Та це є окрема тема, що її ще сподіюсь опрацювати.

Врешті поновна мандрівка на еміграцію. Не

стало й мого товариша і друга, чоловіка. Нелегко було йому відходити, залишаючи мене хворою й осамітненою, важко було мені прощати його — тим разом назавжди. Скоро довелося мені покинути свій власний закуток і перейти в будинок для старих. Останньо послабло ще більш моє здоров'я, зате скрипилися болі. Що гірше, — мої очі настільки нездорові, що це позбавляє мене майже зовсім можливості читати й писати. Тому й не маю змоги вдержувати листування з близькими людьми, рідко зустрічаю когось душевно рідного...

Зате ніщо не може позбавити мене дорогих спогадів пережитого. Жаль, що не сповнилися колишні бажання та моя віра в нічому не похитнулася. Вірю, що до Світанку мусить колись прийти, може скоріш, як ми так часто „малі вірою“ чекаємо. Якби моя молодість та здоров'я могли повернутися, в мене було б тільки єдине бажання: стати сірим, безіменним рядовиком в однострою Української Армії, повернутися на свою колишню стійку, спочинуть на Рідній Землі.

(Закінчення)

БЕТЛЕГЕМ, ПА.
(Докінчення зі ст. 20)

їни. Вірші й пісні українською мовою. Давніше дуже допомагала англійська сторінка з Веселки, але, на жаль, перестала виходити.

На закінчення року була введена місцевська програма. Англійська група поставила інсценівку „Ріпки“.

Праця доволі важка, бо не маємо відповідного приміщення, вчимо в трьох кутах парохіяльної залі. Але воно дає вдовolenня, коли бачимо, що діти й батьки в тому зацікавлені. І так розпочали ми знов працю в біжучому шкільному році. Працюють у школі три вчительки — пп. Надя Цегельська, Дана Михайлів і Оля Цегельська.

Закінчення шкільного року. Дня 7. червня відбулося закінчення шкільного року з участю всіх учнів, а також школи нар. танків під керівництвом п. М. Лаврика (кол. іструктора В. Авраменка). Цю школу також провадить наш Відділ, лекції відбуваються щотижня. У програмі також взяли участь діти парохіяльного хору, що його провадить п. Г. Балазюк. Програма була зложена з деклямацій, співу й танків.

О. Цегельська
культ.-освітня референтка

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

У доповненні до звіту організацій м. Дітройту, що появився в жовтневому числі, подаємо, що з пікніку, влаштованого 31. серпня з нагоди виборчої кампанії Марусі Бек, залишився дохід у сумі 756 дол., які передано до виборчого фонду. Через недогляд пропущено вістку, що Комітет привітав Марусю Бек виборчим короваєм, що його спекла п-ні Ликерія Галичанська. За неогляд перепрошуємо.

Чи Ваша приятелька вже має „Наше Життя“? Якщо ні, то подаруйте їй його з нагоди свят чи іменин!

**ГУРТOK КНИГОЛЮБІВ У ЧЕСТЕРІ,
ПЕННА.**

Заходами невтомної голови 13 Відділу США ім. Наталії Кобринської п-ні Ярослави Кобрин у 1968 р. засновано Гурток Книголюбів. На перші сходи-ни Гуртка, що відбулися в січні ц. р., прибула п-ні Лідія Бурачинська, містогорова Централі. В гостинному домі п-ні Кобрин зійшлося 7 членок 13 Відділу США, що бажали належати до Гуртка. Обговорено правильник та програму Гуртка. Як першу книжку постановлено прочитати Ірини Книш „Три ровесниці“, що знаходилася на місці в кількох примірниках. А черговою намічено повість „Оля“ філадельфійської письменниці Ярослави Острук. У висліді запрошено письменницю — відвідати Гурток.

І так у квітні ц. р. прибули до Честеру пп. Острук і Бурачинська. Сходина відбулася в гостинному домі нової голови Гуртка п-ні Дори Савчек. Вив'язалась цікава розмова між членами Гуртка і письменницею, яка розказувала про спонуки до своїх творів. Головною темою зацікавлення був новий її твір „Те, що роз'єднує“, який тількищо поступив у продаж.

Заходами
93 Відділу США у Гартфорді
вийшла книжечка

Олени Степанів:

**Напередодні
великих подій**

Переживання і думки 1912-14 рр.

Ціна 1 дол.

Замовляти в Централі США

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУНИ

Радіємо, що наші Відділи і читачки дбають про те, щоб старші самітні жінки діставали наш журнал. В останньому часі 68 Відділ із Сиракюз уфундував таку передплату.

Для двох бабусь уфундувала передплату п-ні Стефанія Жуковська з Реґо Парку. Вона розпочала це ще в 1963 році й досі не забуває про них. Уже вдруге уфундувала передплату п-ні Марія Кузів з Есліпу, а вперше п-ні Марія Кіндрат із Рочестеру. Щире Спасибі!

Вже вийшла з друку книжка

**КУХОВАРСЬКІ
ПРИПИСИ**

яка вміщує:

М'ЯСИВО

ГОРОДИНА й ОВОЧИ

ПЕЧИВО

Упорядкувала НАТАЛІЯ КОСТЕЦЬКА

Ціна 2.50 дол.

Замовляти в Централі США

4936 N. 13th St.

Philadelphia, Pa. 19141

Для

веселих програм

поручаємо матеріали

Конкурсу Сатири США:

11 одноактівок

із сюжетами з нашого життя

Ціна 5.50 дол.

Замовляти в Централі США

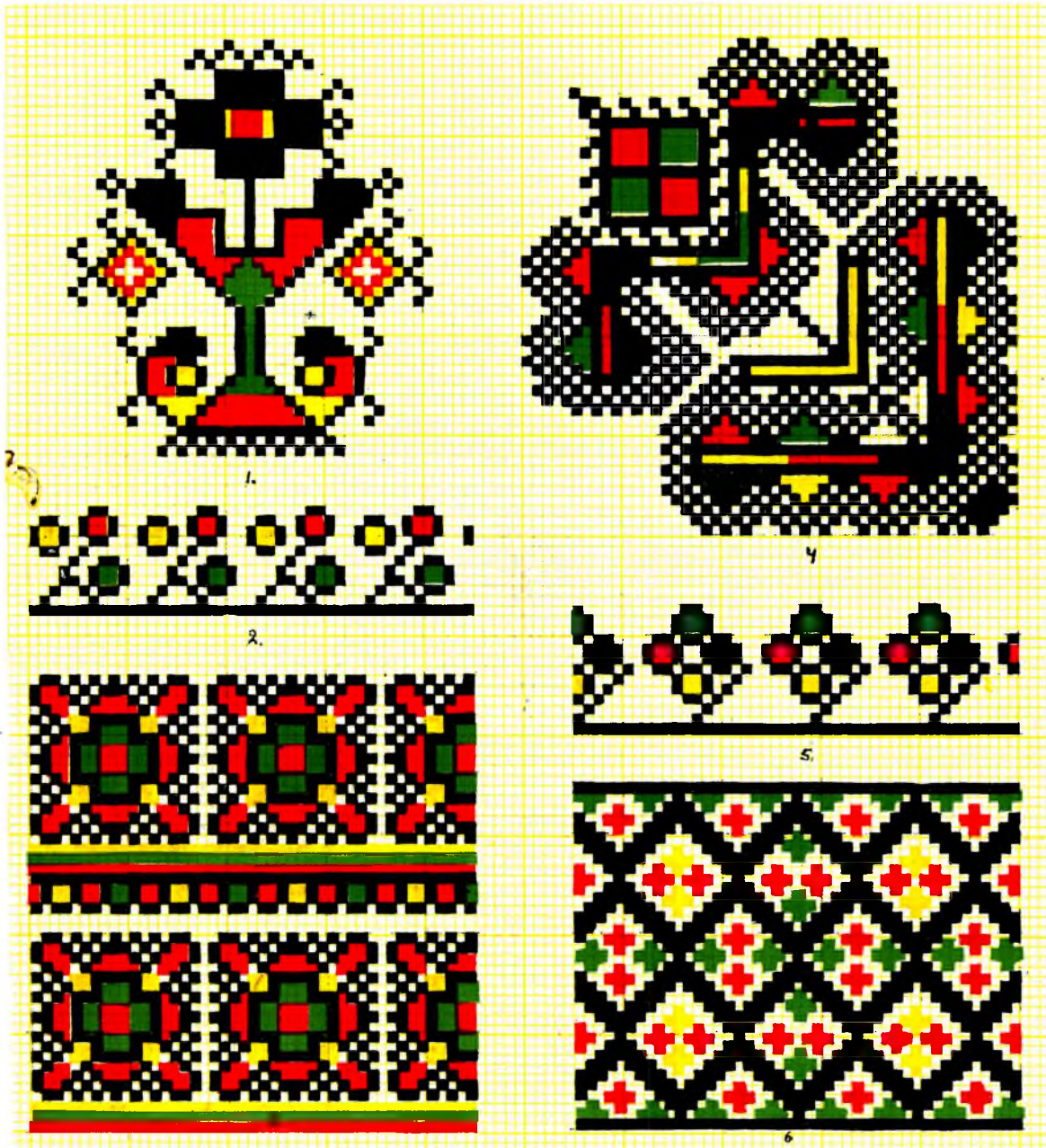
Увага!

З кінцем біжучого року підготовляємось до вибору молодого таланту за 1969 р. Прохаємо розглянутись між молодим жіноцтвом Вашої околиці. Молоді жінки, що проявились у ділянці мистецтва, літератури, професійної чи громадської праці — можуть стати нашим молодим талантом 1969 року! Прохаємо присилати Ваші пропозиції з життєписом!

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ Н. Ж.

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.
Return to "OUR LIFE" Magazine
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Серія 7, ст. 2 — UKRAINIAN DESIGNS

Взори з жіночих сорочок Буковини